کرێکارانی جیهان یەکگرن!

پێشڕەو

ئۆرگانی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە (ڕێکخراوی کوردستانی حیزبی کۆمونیستی ئێران)

دەورەی دووەهەم- ژمارە ٤٢٥-نیوەی یەکەمی خاکەلێوە ١٤٠٢-مارس ٢٠٢٣

سەروتار

پەیامی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە
بە بۆنەی نەورۆز و ساڵی تازەوە

ئەو پەیامە لە روژی نەورۆزی ١٤٠٢ دا لە لایەن هاوڕێ ئیراهیم عەلیزادەوە لە تەلەویزیونی کۆمەڵە پێشکەش کرا.

کۆمەلانی خەڵکی کوردستان!

هاتنی بەهار و ساڵی نوێتان لێ پیرۆز بێت. بەهار کە هێمای نوێبونەوەیە و سروشت گیانێکی تازەی دێتەوەبەر، هێوادارم بۆ ئێوەش خەم رەوێن و موژدەبەخشی رزگاری و توانەوەی بەستەڵەکی ستەم و ئازادی و ژیانێکی بەختەوەرانە بۆ هەموان بێت.

ئەمڕۆ نوێ جەژنی ژینا و زیاتر لە ٦٠٠ کیژ و کوڕی ئەو ولاتەیە کە بە دەست پاسەوانانی رژیمێکی جەلاد لە ٦ مانگی رابردوودا گیانیان بەختکرد.ئ ەوان دڵیان کەیلی خۆشەویستی بوو بۆ ژیان و هیوا بە ئازادی و ناویان لە لاپەڕەکانی مێژووی پڕلە سەروەریدا و وەک سەرقافلەی شۆڕشێکی ڕزگارییەخش تۆمار بوو. هەزاران سلاو بۆ دایکان و باوکان و ئەندامانی بنەماڵە سەربەرزەکانیان کە ڕێوڕەسمی ئەسپەردەکردن و یادکرنەوەی ئازیزانیشان کردە شانۆی خەبات و خۆراگری و درێژەی خەباتی رۆڵەکانیان. لەو رۆژەدا جارێکی دیکە یادیان دەکەینەوە و بە بنەماڵە خۆڕاگرەکانیان دەڵێین: دڵمان لەگەڵ دڵتانە و خەمی ئێوە خەمی بە ملیۆنان خەڵکی ئەو ولاتەیە و خوێنی لاوانمان بەفیرۆ ناچێ و داری سەرسەوزی ژیان ئاودێر دەکات.

با لەو رۆژەدا یادی هەزاران ئینسانی کۆمۆنیست و ئازادیحواز بکەینەوە کە لە ماوەی ٤٤ساڵی رابردوودا چ لە ئەشکەنجەگاکانی کۆماری ئیسلامی و چ لە مەیدانەکانی خەباتی پیشمەرگانەدا گیانیان بەختکرد و تۆوی هیوا بە سەرکەوتنیان لە دڵی ئێمەدا چاند. هەزاران سلاو بۆ بنەماڵە سەربەرزە کانیان.

ئەمڕۆ زیاتر لە ٦ مانگ بەسەر شۆڕشێکدا تیپەڕ دەبێت کە لە کوردوستانی خۆڕاگرەوە سەریهەڵدا، بە خێرایی هەموو ئێرانی گرتەوە و ناو و ناوبانگ و کاریگەریەکانی سنورەکانی تێپەراند. ئەو ڕۆژەی کە بنەماڵەی سەربەرزی ژینا ڕێگەیان نەدا ڕۆڵەکەیان بە تاریکی شەو و بە نهێنی ئەسپەردەی خاک بکرێت،

ئەو ڕۆژەی کە جەماوەری خەڵکی سەربەرزی شاری سەقز، بنەماڵەی ژینایان بە تەنیا نەهێشتەوە و بە هەزاران کەس خۆیانگەیاندە ئارامستانی ئایچی و دروشمی پڕ لە واتای " ژن، ژیان، ئازادی"یان بەرزکردەوە، حەرەکەتێکی مێژوویان بەرێوەبرد و زەنگی شۆڕشێکیان لێدا کە هیوای بە رزگاری لە ناو دڵی بە میلیونان ژنی ستەملێکراو، لاوی بێ ئاسۆی خۆشی نەدیو لە ژیان گەشاندەوە.

شۆڕشێک کە مزگێنی دا بە هەمووان: ئازادی و یەکسانی لەڕێدایە. ئەو شۆڕشەی کە بە خوێنی ژیناکان و نیکاکان ئاودێرکرا، سەرەڕای هەر هەوراز و نشێوێک کۆمەڵێک دەسکەوتی حاشا هەڵنەگری بەدەستهێناوە کە سیمایەکی دیکەی بە کۆمەڵگای ئێران بەخشیوە.

دریژە ی ل٢

ساڵی نوێ، ساڵی شۆڕشی ژینا ، ساڵی جەماوەر بونەوەی دروشمی ژن، ژیان، ئازادی، پیرۆز بێت

یادی٣٥مین ساڵەی بۆمبارانی شیمیائی هەڵەبجە و گیانبەختکردنی هاوڕێیانی گوردانی شوان ل٨

پەیامی کومیتەی ناوەندی کۆمەڵە به بۆنەی ٢٦ڕێبەندان ساڵرۆژی ئاشکرابوونی تێکۆشانی کۆمەڵە.

ل٤

ل٢

پەیامی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە بە بۆنەی هەشتی مارس ڕۆژی جیهانی ژن

ل٦

ڕاگەیاندنی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە سەبارەت بە مەنشوری ڕەزا پەهەلەوی و لایەنگرانی و کەڵک وەرگرتنی ناڕوا لە ناوی" کۆمەڵە"

ل٣

دیفاع لە ژینگە داکۆکی لە مافە سەرەتاییەکانی ئینسانە

ل٣

دریژە ی : (سەروتار)

پەیامی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە بە بۆنەی نەورۆز و ساڵی تازەوە

لە ماوەی ٤٤ ساڵ دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامی، گەلێک سەرهەڵدانی جەماوەریی لە ئێران ڕوویانداوە، بەڵام ئەوە تەنیا شۆڕشی ژینایە کە ئەزموونی بەدەستهێناوە و تا ئێستا هەروا بەردەوام بووە. ڕژیمی ئیسلامی هەرچی لە توانای دابوو دژ بە خەڵکی تووڕە و ناڕازی دژ بە کچان و کوڕانی شۆڕشگیر بەکاری هێناو و نەیتوانی بڵێسەکانی ئەو ئاگرە خامۆش بکات.

ئەو شۆڕشە هاوسەنگی هێزی بە قازانجی بەرەی خەڵک گۆڕی. ئەو ڕاستییە ئەمڕۆکە لە سیمای شارە گەورەکانی ئێران و لە کوردستان و کۆمەڵگای ئێراندا بەگشتی دەبینین. ژنانێک کە بێباک لە زەبر و زەنگی ڕژیم حیجابی زۆرەملێ تووڕ هەڵدەدەن.

پەلەقاژە و هەڕەشەکانی ڕژیم لەم بوارەدا بێ سەمەرە. کچان و کوڕانێکی ئازا و بوێر دەبینی کە بە کوێرایی چاوی ئەو دوژمنەی کە بەردەوام هەوڵیداوە شادی و خۆشی لەو وڵاتە بنەبڕ بکات، لە شەڕێکی ئیرادە دا وەکوو کاردانەوەیەکی سیاسی، تەنانەت گیانبەختکردوانیشیان بە ئاواز و مۆسیقا بەخاک دەسپێرن. ئێمە هەر لەو ماوەیەدا شاهیدی گۆڕانکارییەکی قووڵی فەرهەنگی لەناخی کۆمەڵگای پیاوسالاری ئێراندایـن.

ئەمڕۆ ژنانی پێشڕەو لە ئێران بوونە تەوەری سەرەکی شۆڕشی ژینا و پاشەکشەی بەرچاویان بە فەرهەنگ و نەریتی کۆنەپەرەستانە کردووە، ژنان نیشنیاندا کە نەک هەر ئینسانی پلە دوو نین، بەڵکوو پێشەنگ و هیوای شۆڕشێکی کۆمەڵایەتین. بەڕوونی دەبینین کە ئەخلاق و هەڵسوکەوتی پیاوان بەرانبەر بە ژنان لە ئاستێکی کۆمەڵایەتیدا لەچاو پێش لە شۆڕشی ژینا ئاڵوگۆڕی بەرچاوی بەسەردا هاتووە . بەرهەمی شۆڕشگێڕانەی هونەریی چیتر لە پەنا و پەسیوەکاندا نەماونەتەوە و لە ماوەی ٦ ماتگدا گەلێک زیاتر لە ٣٠ ساڵی ڕابردوو بەرهەمی خوڵقاوە و ئەوە تە نیا دەتوانێت بەرهەمی شۆڕشێکی وەک شۆڕشی ژینا بێت.

بەڵام بە هەمووی ئەوانەشەوە، پێویستە شۆڕشی ژینا بۆ بەدەستهێنانی سەرکەوتن، بەرەو قووڵایی کۆمە لگا، بەرەو هێنانەمەیدانی بەملیۆن خەڵکی کرێکار و زەحمەکێش و جەماوەری خەڵکی گەڕەکە هەژارنشینەکانی شارەکان هەنگاو بنێت. لێرەدایە کە ئاسۆی سەرکەوتنی دەردەکەوێ. بێگومان لێرشدا ژنانی کرێکار، باری هەژاریی ونەداریی پێش هەموان بەسەر ئەواندا قورسایی دەکات، هەربۆیە دەتوانن و پێویستە پێشەنگی ئەو خەباتە بن.

ئا ز یز ا ن !

ڕژیم لە هەموو ڕوویەکەوە تووشی قەیران هاتووە و بۆ چارەسەرکردنیشیان هیچ ڕێوشوێنێکی چارەنووس سازی لەبەردەمدا نییە. هەموو ئەو قەیرانانەی کە کۆماری ئیسلامی ئێران لە ساڵی ڕابردوودا ڕووبەڕووی بووەتەوە، دەگوازرێتەوە بۆ ساڵی نوێ. قەیران و شپرزەیی ئابووری بەوپەڕی خۆی گەیشتووە. سفرەی زۆرێک لە بنەماڵەکان خاڵیە و گرانی و نەداری تەنگی پێ هەڵچنیون. ئەو ڕژیمە هیچ ڕێگاچارەیەکی بۆ دەربازبوون لەم قەیرانە پێ نییە. بەڵام هەر وەک دەبینن ئەو قەیرانە نەک هەر نەبۆتە هۆی کەمکردنەوەی خەرج و مەسرەفی بە لێشاوی سپا و بەسیج و هێزە سیخوڕی و ئەمنیەتییەکان، نەک هەر نەبۆتە هۆی دابەزینی ئاستی ژیانی دەست و پێوەندەکانی ئەو ڕژیمە و کەلەکە کردنی سەروەت و سامانی بەرپرسانی ئەو ڕژیمە بەڵکوو لەپاڵ ئەوانەدا دزی و گەندەڵیش بەوپەڕی خۆی گەیشتووە،

جێگەو و پێگەی ئەو ڕژیمە لە ناوچەکەشدا لێژ بووە. ئەگەر ڕۆژێک لەڕۆژان ئەم ڕژیمە زەمانەتی مانەوەی خۆی لە دەست تێوەردان لە وڵاتانی ناوچەکەدا دەدیتەوە، ئێستا هەر ئەو سیاسەتە بۆتە خاڵێکی لاواز بۆی. فریوکارییەکانی چیتر کاریگەرییان نییە و کۆمەڵانی خەڵک لە وڵاتانی موسڵمان نشینیش لێی بێزاربوون و یەکەم نیشانەکانی لە سازان لەگەڵ عەرەبستانی سعودی و دەست هەڵگرتن لە پشتیوانیکردنی شیعەکانی حوسی چا چە بینین.

بە رپرسانی کۆماری ئیسلامی بەڕوونی دەزانن کە چینی کرێکاری ئێران لە چ توانایییەک بۆ لەکارخستنی چەرخی ئابووری ئەو وڵاتە بەهرەمەندە؛ دەزانن کە لە دڵی ژنانی ئەو وڵاتەدا چ گڕوتینێک بۆ ڕزگاری چرۆی کردووە؛ دەزانن کە نەوەی نوێی ئەم وڵاتە لە چ ئاستێکدا بەرانبەر بەم ڕژیمە و بەرانبەر بە سوننەت و فەرهەنگی کۆنەپەرەستانەی خۆڕاگری دەکەن؛ لە تواناییەکانی بزووتنەوەی شۆڕشگێڕانەی خەڵکی کوردستان ئاگادارن. بەرانبەر بە هەمووی ئەم زەرفیەتە خەباتکارانەیەی کە لەم وڵاتەدا پەنگی خواردوەتەوە، ئەم ڕژیمە تەنیا ئامرازێک کە لە بەردەستیدایە، زەبر و زەنگ نواندنە، کە ئێوە و ڕژیمیش زۆر باش ئەوە دەزانن کە ئەمەش لە ماوەی یەک ساڵی ڕابردوودا نەیتوانیوە خەڵکی ئەم وڵاتە چاوترسێن بکات.

لە ساڵی داهاتوودا. مانگرتن و ناڕەزایەتیی کرێکاران درێژەی دەبێت و کەسایەتیی بەرچاوی زیاتر لە جەرگەی ئەم خەباتەدا سەرهەڵدەدەن. بزووتنەوەی موعەلیمان خواستەکانی خۆی بە جیددیەتێکی زیاترەوە پەیگیری دەکات. کیژان و کوڕانی لاوی ئەو وڵاتە کە بەنرخترین ساڵەکانی تەمەنیان پڕە لە نیگەرانی بەرانبەر بە داهاتووی ناڕوونیان و لە خۆشییەکانی ئەم دەورەیەی ژیانیان بێبەشن، جەسوورانە تر دێنە مەیدان تا مافی خوراوی سەرەتایی و ئینسانیی خۆیان لە گەروی ئەو ڕژیمە دەربکێشن و ئاسۆی ژیانی دوارۆژیان ڕوون بکەنەوە.

ئازیزان !

بەرانبەر بەم بارودۆخە جەوهەری سیاسەت و ڕێبازی ئێمە لەوەدا خۆی دەبینێتەوە کە دەزانین ئازادی واقعی خەڵکی کوردستان لە دامەزراندنی دەسەڵاتی جەماوەریدایە. یەکسانی و عەداڵەتی کۆمەڵایەتی لەڕێگای بەرپاکردنی دامودەزگاکانی دەسەڵاتی جەماوەر دابین دەبێت. خەڵکی کرێکار و زەحمەتکێش و بێبەش و ستەملێکراو، بە حوکمی ئەوەی زۆرینەی ئەو جەماوەرە پێکدێنن، کەسایەتی و جێگاو شوێنی واقعی خۆیان لە بەڕێوەبردنی وڵاتدا دەبیننەوە. پێویستە هەرچی زیاتر پشت بە هاوپەیمانانی هاو چارەنوسی خۆیان لە هەموو ئێران ببەستن. تەنیا لەو حاڵەتەدایە کە دەتوانن بەرامبەر بە هەر هەڕەشەیەک پارێزگاری لە دەسکەوتەکانیان بکەن.

کۆمەڵە بە درێژایی خەباتی سیاسیی خۆی لە چەند دەیەی ڕابردوودا بە پشتیوانی کۆمەڵانی خەڵکی ستەملێکراو و زەحمەتکێش پشت ئەستوور بووە و ئەو پشتیوانییە هێز و توانا و بڕوابەخۆی پێ بەخشیوە.

لە سەرەتای ساڵی نوێ و گەرمەی شۆڕشی ژن ژیان ئازادی دا جارێکیتر بەڵێنیی خۆمان بۆ خەباتی بێ ڕاڕایی و لێبڕاوانە لەپێناو ژیانێکی پڕ لە ئاشتی و ئاسایش و خۆشبژێوی، ژیانێکی ئازاد و بەدوور لە چەوسانەوە و هەڵاواردن و ستەم، لەپێناو بەسەرکەوتن گەیاندنی شۆڕشی ژینادا، کە ئاواتی گیانبەختکردووانی سەربەرزیشمانە، دووپات دەکەینەوە. جارێکیتر ساڵی تازەتان لێ پیرۆز بێت

.

***

ڕاگەیاندنی بەڕێوەچوونی پلینۆمی سێهەمی کۆمیتە ناوەندی کۆمەڵە

ئاگادارتان دەکەین کە سێهەمین پلینۆمی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە هەڵبژێردراوی کۆنگرەی ١٨، ڕۆژەکانی شەممە و یەکشەممە ٢٠ و ٢١ ی مانگی ڕەشەمەی ١٤٠١ ڕێکەوتی ١١ و ١٢ ی مانگی مارسی ٢٠٢٣ بە بەشداری ئەندامانی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە و بە حوزوری ئەندامانی کۆمیتەی ناوەندی کاتی حیزبی کۆمونیستی ئێران و ئەندامانی کۆمیتەی دەرەوەی وڵاتی حیزب و ژومارەیەك لە کادرەکانی کۆمەڵە، وەک چاودێر بەڕێوەچوو.

پلینۆم بە سرودی ئەنترناسیۆناڵ و یەک دەقیقە بێدەنگی بۆ ڕیزگرتن لە یادی گیانبەخت کردوانی شۆڕشی" ژن، ژیان، ئازادی" و سەرجەم گیانبەخت کردوانی ڕێگای ئازادی و سۆسیالیزم، دەستی بەکارەکانی کرد.

دەستور جەلسەکانی ئەم پلینۆمە بریتی بوون لە:

١ – ڕاپۆرتی سیاسی کۆمیتەی ڕێبەری کۆمەڵە بە پلینۆم و قسە و باس کردن لەسەری،

٢ – ڕاپۆرتی تەشکیلاتی، کە ڕاپۆرتی سەرجەم ئۆرگانە تەشکیلاتیەکان و چالاکیەکانی لە نێوخۆ و دەرەوەی وڵاتی لە خۆی گرتبوو،

٣ – دیاری کردنی تاریخی بەڕێوەچوونی کۆنگرەی ١٣ ی حیزبی کومونیستی ئێران،

٤–قەرار و بریارنامە پێشنیار کراوەکان

٥ – دابەش کردنی کاری نێوخۆی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە.

ڕاپۆرتی سیاسی کۆمیتەی ڕێبەری بە پلینۆم چاوگێڕانێک بوو بەسەر گرنگترین ئاڕاستە سیاسی و کۆمەڵایەتیەکانی ئەمڕۆدا وەک: قەیرانی ئابووری جیهان دوای کورۆنا، هێرشی وێرانگەری ڕوسیە بۆسەر ئۆکڕاین، هۆکار و پاڵنەرەکانی، بێ وێنە ترین ئاستی گرانی و تەوەرڕوم لە دنیادا، وەک یەکێک لە لێکەوتەکانی، واژۆی ڕێکەوتن نامەی ئاسایی کردنەوەی پێوەندیەکانی کۆماری ئیسلامی و دەوڵەتی عەرەبستانی سعودی بە نێوەندگیری دەوڵەتی چین و گرنگیەکەی لەم ڕووەوە کە یەکێک لە نیشانەکانی پاشەکشەی کۆماری ئیسلامی لە دەستێوەردانە ناوچەییەکانیەتی، ئەوانە لە زومرەی باسەکانی ڕاپۆرتی سیاسی کۆمیتەی ڕێبەری کۆمەڵە بە پلینۆم بوون.

لە باسی گوزارشی بارودۆخی سیاسی ئێراندا، گرنگترینی ئەو فاکتۆڕانەی کە سەرجەم بارودۆخی سیاسی ئێستایان دیاری کردوە، هاتبوونە گۆڕێ و هەڵسەنگاندیان بۆ کرا. پێگەی کۆماری ئیسلامی، شۆڕشی ژینا و دەرفەت و مەترسیەکانی بەردەم ئەم شۆڕشە، دەور و پێگەی هێزە جۆراو جۆرەکانی ئوپوزسیۆنی کۆماری ئیسلامی، بارودۆخی سیاسی کوردستان و پێگەی هێزە سیاسیە چالاکەکان لەو ناوچەیەدا، کۆمەڵە وەک ڕێکخراوێك لە کوێی ئەم وێنایەدا قەراری گرتوە، ستراتیژ، سیاسەت و ئاراستەی کۆمەڵە لە وڵامدانەوە بەم بارودۆخە، سەردێڕە سەرەکیەکانی ئەم بەشە لە ڕاپۆرتەکەیان پێکدێنا. لە پاڵ ئەو باسەدا ئاسۆی چالاکیەکانمان لە هەرێمی کوردستان، چلۆنایەتی بەرەوڕوو بوونەوە لەگەڵ پیلانەکانی کۆماری ئیسلامی لەم ناوچەیەدا لە زومرەی باسە گرنگەکانی پلینۆم بوون.

بەشداری چالاکانەی هاوڕێیان لە قسە و باسەکان لەو پلینۆمەدا ئەم ڕاپۆرتەی وورد بینانە تر و دەوڵەمەند تر کرد. بڕیار درا کە ئەم باسانە لە ڕۆژەکانی داهاتودا لە ڕێگای ڕاگەیەنەرە گشتیەکانی کۆمەڵە و لە لایەن هاوڕێیانی بەشدار لەم پلینۆمەدا بەرە بەرە و لە ئاستی عەلەنیدا بڵاو بکرێنەوە.

لە باسی گوزارشی تەشکیلاتیدا، لایەنە جۆراو جۆرەکانی هەڵسوڕانی کۆمەڵە لە نێوخۆ و دەرەوەی وڵات و لە کوردستانی عێراق، خرانەبەر باس و لێکدانەوە. کەمکوڕی و خاڵە لاوازەکان دیاری کران و کۆمەڵێک ڕێکار بۆ چارەسەر کردنیان نیشاندران. پلینۆم هەروەها ئیبتیکاری عەمەلی بەڕێوەبردنی ئەو کۆنفڕانسانەی کە لەم دواییەدا لە لایەن ئەو کوموسیۆنەوە کە کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵەوە دیاری کردبوو، بە هاوکاری کۆمیتەی دەرەوەی وڵات، لە وڵاتانی ئاڵمان و سوئێد، بە بەشداری هەڵسوڕاوانی چەپی کوردستان بەڕێوەچوو بوون، بە ئەرێنی زانی.

پلینۆم هەروەها چەختی کردوە کە بە تایبەت لە درێژەی ئەو کۆنفڕانسەی کە تەمەرکوز و ناوەندی سەرەکیەکەی لە وڵاتی سوئێد بوو، لە ماوەی لانیکەم دوو تا سێ مانگی داهاتوودا کۆنفڕانسێکی دیکە بە بەشداری بەرینتری لە هەڵسوڕاوانی چەپ و سۆسیالیست بە ئامانجی دەستەبەر کردنی ئاکامی دیاریکراو تر بەڕێوەبچێت. بەو کۆموسیۆنە سپێردرا کە لە تەداروکی بەڕێوەبردنی دا بێت.

بە هۆی کە ئەندامانی کۆمیتەی ناوەندی کاتی حیزبی کومونیستی ئێرانیش لەم کۆبوونەیەدا ئامادە بوون، سەبارەت بە دیاری کردنی تاریخی بەڕێوەچوونی کۆنگرەی ١٣ ی حیزبی کومونیستی ئێرانیش بڕیار درا. قەرارە کە کوموسیۆنی ئامادەکاری کۆنگرە لە هەوڵی بەدوادا چوونی ئەم بڕیارەدا بێت.

پلینۆم هەروەها لە باسی قەرار و بریارنامەکاندا، قەرارێکی سەبارەت بە پشتیوانی لە مەنشوری بڵاو کراوە لە لایەن ٢٠ تەشەکول و ناوەندی مەدەنی نێوخۆی وڵاتەوە پەسند کرد. لەم قەرارەدا هاتوە کە پلینۆمی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە سەرەڕای ئەو کەموکوڕیانەی کە لە ناوەرۆکی ئەم مەنشورەدا بوونی هەیە، کولیاتەکەی تەئید دەکات و پشتیوانی لێ دەکات.

پلینۆمی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە لە کۆتاییدا دوای دابەش کردنی کاری نێوخۆی کۆمیتەی ناوەندی و پێڕاگەیشتن بە هێندێک کاروباری تەشکیلاتی دوای دوو ڕۆژ کاری چڕوپڕ کۆتایی بە کارەکانی هێنا.

کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە
(ڕێکخراوی کوردستانی حیزبی کومونیستی ئێران)
٢٢ ی مانگی ڕەشەمەی ١٤٠١
١٣ ی مانگی مارسی ٢٠٢٣

ڕاگەیاندنی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە سەبارەت بە مەنشوری ڕەزا پەهەلەوی و لایەنگرانی و کەڵک وەرگرتنی ناڕوا لە ناوی" کۆمەڵە"

ڕۆژی هەینی ١٠ ی مانگی مارسی ٢٠٢٣ زاینی ڕاگەیاندنێکی بێ ناوەرۆک کە پێکهاتنی وێنای سەوداگەری و نان بە نرخی ڕۆژخواردنی هەلپەرستانەی واژۆکارانی لە گەڵ یەکترە ، لەژێر ناوی" مەنشوری هاوپشتی□" لە ١٧ بەند دا لە لایەن ڕەزا پەهلەوی کوڕی دیکتاتۆڕی پێشوی ئێران و پێنج کەس لە هاوبیرانیان بڵاو کرایەوە. تا ئەو جێگایەی بە ناوەرۆکی ڕاستەقینەی مەنشورەکە دەگەڕێتەوە، بچوکترین پەیوەندی بە ئامانجەکانی شۆڕشی ڕزگاری بەخشی" ژن، ژیان، ئازادی"وە نییە. ئەم تەوافوق نامەیە داخوازی و ویستەکانی خەڵکی ستەم لێکرا، کرێکاران، ژنان، لاوان، نەتەوە ژێردەستەکان و لە وانە خەڵکی زۆرلێکراوی کوردستان نوێنەرایەتی ناکات. ئەم" مەنشورە" لەگەڵ" تێکەڵ بوونی سپای پاسداران لەگەڵ ئەرتەش کە فریوکارانە لەژێر ناوی" هەڵوەشاندنەوەی سپا" دا ئاماژەی پێدەکرێت. یەکێک لە کۆڵەکە سەرەکیەکانی ئیستبداد و سەرکوت، واتە ئەرتەش دەپارێزێت و لە ئێستاوە ئەو هێزە سەرکوتگەرە وەک پشتیوان و پارێزەری نیزامی جێی سەرنجی ئەو مەنشور نووسانە ڕێز لێدەگرێت. ئەرکی وەها ئەرتەشێک بەپێی ناوەرۆکی ئەم تەوافوق نامەیە نەک دیفاع لە سنورەکان لە بەرانبەر هێرشی دەرکی، بەڵکوو پاراستنی تەواویەتی ئەرزی ئێران پێناسە کراوە. گومانی تێدا نییە کە" مەنشور" ی ڕەزا پەهلەوی و یارانی لەبنەڕەتدا مەبەستی ئەوەیە کە لە لایەن زلهێزەکانەوە بەرەسمی بناسرێ. واژۆکارانی ئەم مەنشورە ئامانجی هاوبەشییان چوونە نێو ڕەوتی سات وسەودای پشتی پەردە بۆ پێك هێنانی بەدیلی جێگرەوەی کۆماری ئیسلامی دیاریکردوە، ئامانجێک کە وەک " ڕاوێژ لەگەڵ دەوڵەتانی دیموکراتیک" ناوی دەبەن. بەم جۆرە ئەوان بە کردەوە هەوڵ ئەدەن خەڵک لە چاوەڕوانی ئاکامی ئەو بە ناو " ڕاوێژکاریانە" ڕابگرن و ئەوان لە درێژەدان بە ئاخێز و بزوتنەوەکەیان لە مەسیرێکدا کە گرتویانەتە بەر، سارد کەنەوە. بەڵام هەموو دیاردەکان ئەوەمان پێ دەڵێن کە واژۆکاران بە مەنشورەکەیانەوە ئاو هەست دەکەنەوە. ئەوان نە لە لایەن زلهێزە ئیمپڕیالیستیەکانەوە بە گرنگ وەردەگیرێن و نە لەلایەن خەڵکی تێکۆشەر و خوازیاری ڕوخانی کۆماری ئیسلامی بەشدار لە شۆڕشی" ژیان" دا ئەهمیەتیان پێ دەدرێت. بەڵام خاڵی جێگای سەرنج لە پێوەند لەگەڵ ئەم مەنشورە و ئەو شەش کەسە، کەڵک وەرتنی ناڕەوا لە ناوی" کۆمەڵە" لە لایەن ئاغای عەبدوالله موهتەدیەوەیە. ئاغای موهتەدی کە لە کەمپی ڕاست و پڕۆ ڕۆژئاوایی ئوپوزسیۆنی کۆماری ئیسلامیدا جێگایەکی بۆخۆی و خەونەکانی دۆزیوەتەوە، ناوی جەریانی خۆش نێو، موعتەبەر، چەپ و سۆسیالیستی کۆمەڵەی لە بزوتنەوەی شۆڕشگێڕانەی کوردستان و ئێرانیدا، کردۆتە دەست مایەی سەوداگەری و زەدوبەند لەگەڵ جەریانی ڕاست و ناسیۆنالیستی عەزەمەت تەڵەبی ئوپوزسیۆنی کۆماری ئیسلامی. نابێ ڕێگە بدرێت مێژووی ٥٣ ساڵەی ژیانی سیاسی پڕ لە خەبات و فیداکاری بە هەزاران ئینسانی گیابەختکردوو لە ژێر دەسەڵاتی هەردوو ئیستبدادی پاشایەتی و ئیسلامیدا لەگەڵ بە ملیۆن خەڵکی زەحمەتکێش و ستەملێکراوی کوردستان بەم شێوەیە نا بەرپرسانە سازوسەودای پێوە بکرێت. کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە وێڕای ڕەدکردنەوەی ئوسولی مەشوری ڕاگەیەندراو، ڕایدەگەیەنێت کە واژۆی ئاغای عەبدوالله موهتەدی وەک دەبیر کوللی حیزبێک کە بە ناوی کۆمەڵەوە چالاکی دەکات لە پای ئەم مەنشورەدا، هیچ پەیوەندیەکی بە کۆمەڵە و سیاستە ناسراوەکانیەوە نییە ، کە ئەو ماوەی ٢٣ ساڵە لە مێژو و سوننەتە شۆڕشگێڕانە و پڕلە شانازیەکانی دوور کەوتۆەتەوە.

کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە
«ڕێکخراوی کوردستانی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران»
شەممە ٢٠ ی مانگی ڕەشەمە ١٤٠١
١١ ی مانگی مارسی ٢٠٢٣

***

پەیامی کومیتەی ناوەندی کۆمەڵە (ڕێکخراوی کوردستانی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران)
بە بۆنەی ٢٦ڕێبەندان ساڵڕۆژی ئاشکرابوونی تێکۆشانی کۆمەڵە.

ئەم پەیامە ڕۆژی ٢٦ ڕێبەندان لە تلویزیون و میدیاکانی تەسویری کۆمەڵە لە لایەن هاوڕێ «حەسەن ڕەحمان پەناە» ئەندامی کومیتەی ناوەندی کۆمەڵە پێشکەش کرا.

کۆمەڵانی تێکۆشەری خەڵکی کوردستان جەماوەری ڕاپەڕیوی شۆڕشی» ژن ، ژیان، ئازادی « بنەماڵەی ئازیزی گیان بختکردوانی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیست ئێران و ڕێبازی سوسیالیستی زیندانیانی سیاسی خۆڕاگر و بنەماڵە سەربەرزەکانیان هاورێیانی پێشمەرگە و ئەندام و لاینگرانی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی ئێران وێرای سڵاوی پێشمەرگانە : بە بۆنەی ٢٦ی ڕێبەندان ساڵڕۆژی ئاشکرابونی تێکۆشانی کۆمەڵە ، لە لایەن هەموو ریزەکانی کۆمەڵەوە گەرمترین پیرۆزبایتان پێشکەش دەکەین . دروودی گەرم دەنێرین بۆ یادی هاورێی رابەر و گیان بختکردوو، کاک حەمەحوسێنی کەریمی کە ڕۆژی کۆمەڵە سالرۆژی گیان بختکردنیەتە . هەروەها سڵاو دەنێرین بۆ یاد و فیداکاری زیاتر دوو هەزار و ٥٠٠ تێکۆشەر و کۆمۆنیستی ناو ریزەکانی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیست کە لە پێناوی ئازادی و سوسیالیسم دا گیانی خۆشەویستیان بختکرد . لە جێگای خاڵی ئەو ئازیزانە ، لە ساڵڕۆژی ئاشکرا بوونی تێکۆشانی کۆمەڵە چپکە گوڵی ڕێزوخۆشەویستی دادەنێین. سڵاو دەنێرین بۆ یادوبیرەوەری زیاتر لە ٥٠٠ ئازیزی گیانبختکردووی شۆڕشی ژینا. بەرێزان : ئەمرۆ ٤٤ ساڵ لە ئاشکرابوونی تێکۆشانی کۆمەڵە و ٩سال لە چالاکی نهێنی ئەم ڕێکخراوە دەگوزەرێت. لە ماوەی ئەم ٥٣ساڵەدا کۆمەڵە هەورازونشێوی زۆری بڕیوە ، زۆر گیروگرفت و دژواری هاتووەتە سەر ڕێی و هەروەها زۆر سەرکەوتنی گەورەی مسۆگەر کردووە. بەڵام ئەوەی کە کۆمەڵە ڕێگای خۆی ون نکردوە، ئاسۆ و ئوفۆقێکی بووە کە ڕۆژی ئەوڵ بۆی پێکهاتووە و چرای ڕێنوێنی ڕێگای خەباتی بووە. ئەویش ئاسوی سوسیالیزمی زانستی و بەرابەری خوازی لە جەرگەی خەباتێکی بێ وچان و پڕاوپڕ لە فیداکاری لە ماوی زیاتر لە نیو سەدە تێکۆشانی نهێنی و ئاشکرا لە دوو دەسەڵاتی سەرەڕۆ و دیکتاتۆری بووە. کۆمەڵە ئەگەر ئامرازی گەیشتن بە ئامانجی سوسیالیستی و دەسەڵاتی کرێکاران بووە، لە هەمانحاڵدا لە ناو خەباتی لێبراوانەی چینایەتی بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانی خۆی نوێکردووەتەوە و هەوڵی داوە و هەوڵ دەدات ڕۆڵەی زەمانەی خۆی بێت و بووە. مێژووی نیوسەدە تێکۆشانی کۆمەڵە نیشانی دەدات کە ئەم ڕێکخراوە کۆمۆنیستە لە دەست بردن بۆ ریشەی ئازار و ڕەنجەکانی کۆمەڵگا جەسوور ، نەترس ، مافخواز و ڕێگا نیشاندەر بووە . ڕێشە بۆ کۆمەڵە یانی پێکهێنانی ئاڵوگۆڕ لە ژیانی زۆرینەی کۆمەڵگا بووە. کۆمەڵە هێزێکی ڕادیکاڵە، بە واتای ئەوەی کە دەست بۆ ڕیشەی کێشە کۆمەڵایەتیەکان دەبات و هەر ئەو تایبەتمەندییش ڕەمزی سەرەکی جەماوەری بوونی کۆمەڵە بووە. چارەسەری ڕیشەیان بۆ دەدۆزیەتەوە، ڕادیکاڵە چونکە خەبات دەکات بۆ کۆتایی هێنان بە چەوساندنەوەی ئینسان بە دەستی ئینسان، هەوڵ دەدات بۆ ئازادی و بۆ خۆشبختی هەموو کۆمەڵگا. کۆمەڵە ئەمرۆ تەنیا ناوێک نییە ، بەڵکوو بزوتنەوەیەکی جەماوەرییە، بزووتنەوەی چەپ و سوسیالیستی کوردستانە. کۆمەڵە هێزی بەرەوپێشبەری ئەو بزوتنەوە بیە.ئەمە تەنیا قسەی ئێمە نییە ، ئەوە هەقیقەتی کۆمەڵگای کوردستان و تەنانەت ئێعترافی نەیارانی کۆمەڵە و دەسەڵاتدارنی کۆماری ئیسلامی دژ بە خەڵکی نارازی و بەندکراوانی سیاسییە. کۆمەڵانی تێکۆشەری کوردستان ! جەماورەی هوشیاری شۆڕشی ژن، ژیان، ئازادی! ئەمساڵ ڕۆژی کۆمەڵە لە هەلومەرجێکی جیاوازتر لە ٤٣ سالی رابردوو ڕێزلێ دەگرێن . ئەم سال لە کاتێکدا یادی ڕۆژی کۆمەڵە و یادی ڕاپەڕینی شەڵالی خۆینکراوی ٥٧ دەکەینەوە کە جارێکی دیکە دەنگ و نرکەی ڕاپەڕین لە مەیدان و شارەکانی کوردستان و ئێران بەرز بووەتەوە . ئەگەر ساڵی ٥٧ کوردستان ناوچەیەک بوو کە دڕەنگ تر لە شوێنەکانی ئێران بە ڕاپەرین پەیوەست بوو، ئەم جارە جەخماخەی شۆڕشی ژن ، ژیان ، ئازادی ، لە کوردستانی سەربەرز و لە شارەکەی کاک حەمەحوسێنی ڕابەرەوە لێدرا. ئەگەر لە ڕاپەرێنی ٥٧ تا دوا ڕۆژەکانی ڕاپەرین حیزب و ڕێکخراوی سیاسی لە کوردستان بە نهێنی چالاکییان دەکرد، لە ڕاپەرینی ژینادا ، کوردستان ٤٣ ساڵە چالاکی حیزبی تێیدا بووە بە سونەت و ئاستێکی بانی خۆڕێکخستن و ڕێگا نیشاندەرە بۆ هەموو کۆمەڵگای ئێران. ئەگەر داوخوازە دیمۆکراتیکەکان وە « جیایی دین لە دەوڵەت ، بەرابەری ژن و پیاو، ئازادی بیروباوەر و ئەندیشە و حیزبایەتی و ڕێکخراو بوون ،داخوازە سەنفی و پیشیەکانی کرێکاران ،ژنان ، لاوان ، مامۆستایان ، هونەرمەندان و ڕووناکبیران ، ئەو کات بۆ کوردستان تازە بوون ، ئەمرۆ ٤٣ ساڵە لە مەیدانی خەباتی سیاسی و مەدەنی کوردستان وەک دەسکەوت چاویان لێدەکرێت و خەڵکی کوردستان بە مافە سەرەتایەکانی خۆیانی دەزانن و پێی ئاشنان.ئەمرۆ مافی دیاریکردنی چارەنووس تا جیابوونەوە و پێک هێنانی دەوڵەتی سەربەخۆ ، مافی بەرحەق و ڕەوای خەڵکی کوردستان و باقی نەتەوەکانی دیکەیە و لە هەمانکاتدا ژیانی هاوبەش ، یەکسان لەگەڵ بەرەسمی ناسینی مافی دیاریکردنی چارەنووس و مافی یەکسانی شارەومەندی بۆ گەلانی ئێران بە مافێکی ڕەوا و بێ ئەملاوئەولای خۆیانی دەزانین. ئەمرۆ سوسیالیزم و باوەر بە ڕێبازی سوسیالیستی و خەبات بۆ ئامانجی سوسیالیستی تەنیا ئاواتێکی شیرین و دووردەست نییە ، بەڵکوو داخوازی هەنوکەیی و ڕێگا چارە و بەدیلی کرێکاران و هەژارانە لە بەرانبەر بەربەریەتی سەرمایەداری .واقعیەت ئەوەیە کە کۆمەڵە لە جێ خستنی ئەو داوخوازیانە و دەیان داخواز و سونەتی دیکەی پێشرەو و ئەو ئاسۆ و هیوایانە پێشەنگ بووە و پێشەنگ دەمێنێتەوە کۆمەڵانی تێکۆشەری کوردستان! ئەمرۆ زیاتر لە پێنج مانگ لە شۆڕشی ڕادیکال ، چپ و پێشکەوتووخوازانەی «ژن ، ژیان ، ئازادی» دەگوزەرێت. ئەم شۆڕشە ئەگەرچی خوێن و فیداکاری زۆری بۆ دەراوە ، بەڵام دەسکەوت و ئەزموونی بەنرخی زۆریشی بە دەست هێناوە . ئەم شۆرشە ، کۆماری ئیسلامی کە خۆی بە زلهێز و دەسەڵاتداری ناوچەکە دەزانی و کەڵەوەکێشی لە گەڵ باقی زلهێزە جیهانیەکان دەکات، کەنەفت و لاواز کردووە. سومعەی فاشیزمی ئیسلامی لە ئاستی جیهان تێکشاندووە. ئەگەر لە ڕاپەرینی ١٣٥٧ کۆماری ئیسلامی حکومەتی ئاینی توندرەو و تۆقێنەری بۆ ئێران و ناوچەکە بە دیاری هێنا ، شۆرشی ژن،ژیان، ئازادی ، مۆدێلی دەسەڵاتی دمۆکراتیک و ئینسانی نەک هەر بۆ ئێران ، بەڵکوو بۆ ناوچەکە و جیهان ، وەک دەسکەوتێکی بەنرخی ژنان و لاوان پێشکەش دەکات و پێشوازی لێدەکرێت. سەبارەت بە هەلومەرجی ئێستای کۆمەڵگای ئێران و تەسیری گشتگیری شۆرشی ژینا پیویستە ئاماژە بە چەند خاڵی گرینگ بکەین .

_ دروشم، داخوازی و ڕێبەری مەزهەبی لەم شۆرشە دا جێگەیەکی نییە و هەموو نیشانەکان دەرخەری ئەوەن کە بە پێچەوانەی سەدەکانی پێشوو، دین لە دەرەوەی ڕووداوەکانی ئەم دوایانە جێی دەگرێت و لە جیاتی دین، سێکۆلاریزم و ئازادیخوازی لە سەرەوەی داخوازییەکان و داهاتوویەکی ڕوون بە پێچەوانەی ساڵی ٥٧ی هەتاوی بۆ ئێران و تەواوی ناوچەکە لە ئاسۆدا دەبینرێت.

_ ناسیۆناڵیزمی ئێرانی هەر چەندە لە ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ دەوڵەتی دینی و دروشمی «ئۆمەتی ئیسلامی» دا سووک کرا و ناچار بە پاشەکشە بوو، بەڵام لە دۆخێکدا کە دەسەڵاتی مەزهەبی بە بۆنبەست گەیشتووە، بۆ جارێکی دیکە دەرفەتی خۆنواندنی لە ژێر درووشمی «بەرگری لە تەمامیەتی ئەرزی» و خواستی «یەك وڵات، یەك نەتەوە و یەك زمان» بۆ ڕەخساوە و سەرقاڵی کۆکردنەوەی هێزە. ئەم ناسیۆنالیزمە ڕەوتێکی کۆنەپەرەستانە، سەرکوتگەر، تۆتالیتەر، ناوەندگەرا و شەڕخوازە و لە دوارۆژی بە دەسەڵات گەیشتنیدا دەبێتە ئامرازێك بۆ هەڵگرسانی شەڕی نێوخۆیی لە نێوان نەتەوە جیاوازەکان و پێکهاتەکانی ئێران دا.

_ سەڵتەنەت خوازی کە لە پەیوەندی لەگەڵ کوڕی شای پێشووی ئێران پێناسە دەکرێت، سیستەمێکی کۆنەپەرەست، تاك خواز، ماوە بەسەرچوو و دژبە ئیرادەی ئازادی ئینسانەکانە. ئەم سیستەمە بە ڕابردووی ئێران وە پێناسە دەکرێت و هیچ نزیکیەکی لەگەڵ دروشمی «ژن، ژیان، ئازادی» نییە. هەر لەو پەیوەندیەدا، بابەتی پێدانی «وەکالەت» بە کوڕی دیکتاتۆری پێشوو وەکوو «جێگرەوەی» بابی، دژایەتی لەگەڵ دیمۆکراسی و سووکایەتی بە عەقڵ و مافی هەڵبژادنی ئازادانەی مرۆڤەکانە.

_ بە لەبەرچاوگرتنی جیاوازی میللی، زمانی و مەزهەبی لە ئێران، هەر جۆرە سیستەمێکی ناوەندگەرا کە بیەوێت چاوپۆشی لە جیاوازییەکانی کۆمەڵگای ئێران بکات، ئاکامەکەی دیکتاتۆری سەڵتەنەتی و ئیسلامی دەبێت و بۆ خەڵك جگە لە سەرکوت و زیندان و ئێعدام دەسکەوتێکی دیکەی نابێت. هەر بۆیە، دەسەڵاتدارەتی سیاسی و کونترۆڵکردنی ئامرازەکانی حکومەت لەلایەن خەڵك و مافی خاوەندارەتی لە چارەنوسیان ئەبێ بە فرمی بناسێندرێت. باشترین ئامراز بۆ حاکمیەتی ڕاستەوخۆی خەڵك لە بەرانبەر سیستەمی پارلەمانی، چ پاشایی و چ کۆماری لە جیهانی پێشکەوتووی ئەمرۆ دا، دەسەڵاتی «شۆرایی»یە.

_ وڵاتی ئێران پێویستی بە یەکگرتوویی دڵخوازانەی نەتەوەکان لە ڕێگەی بەفەرمی ناسینی «مافی دیاریکردنی چارەنوس بۆ جیابوونەوە و دامەزراندنی دەوڵەتی سەربەخۆیە« و هەر سیستەمێکی دەسەڵاتداری دیکە، ئێران دەکاتە زیندانی نەتەوەکان، مەزهەبەکان، زمانەکان و

..... توندووتیژی ڕەمزی دەسەڵاتدارانی ڕووخاوی پاشایەتی و ئێستای ئیسلامی دژبە خەڵکی ئازادیخواز و بەرابەری تەڵەبە و ئەبێ ڕیسوا بکرێت. توندووتیژی ئامرازی سەرەکی زاڵمان دژبە چینی چەوساوەیە. خۆڕاگری ستەملێکراوان، ڕێکخستنی ناوخۆیی و بەرەنگاری شۆڕشگێڕانە بۆ بەرگری لە مافە سەرەتاییەکان دژبە توندووتیژی دەسەڵاتداران توندئاژۆیی نییە، بەڵکوو بەرگری ڕێگەپێدراو و مافخوازانە لە ژیانێکی مرۆڤانەیە.

_ ڕخنەگرتن و ناساندنی ناسیۆنالیزمی «نەتەوە بندەستەکان»، بە قەد خەبات دژبە شۆڤۆنیزمی دەسەڵاتداران، ئەمرێکی زەروور و ڕەوایە و ئەبێ لە جیاتی جەختکردنەوە لەسەر جیاوازییەکان، پێداگری لەسەر یەکگرتوویی دڵخوازانە و مافی شارۆمەندی تەواوی دانیشتووانی ئێران بکرێت.

_ پانتایی و قوڵایی شۆڕشی «ژن، ژیان، ئازادی» و کاریگەرییەکان و ڕەهەندە نێوخۆیی و دەرەکییەکانی، بەشێك لە بەرپرسان و لایەنە جیاوازەکانی ڕژیمی لە نێو «ڕیفۆرم خوازانی حکوومەتی» و ڕێبەری «بزووتنەوەی سەوز» خستۆتە گڕ بۆ ئەوەی فێڵبازانە و دووڕوویانە لەو دروشمە کەڵك وەربگرن و خۆیان بە ئاخێزی جەماوەری خەڵکەوە ببەستنەوە و بە بەرزکردنەوەی دروشمی «ڕیفراندۆم» ڕێگە لە ڕووخانی شۆڕشگێڕانەی کۆماری ئیسلامی بگرن. دروشمی «ڕیفراندۆم» دروشمێکی کۆنەپەرەستانە و دژبە شۆڕشی ئەمرۆی گەلانی ئێرانە. ئەم کەسایەتی و ڕەوتانە ئێستا لە خەون و خەیاڵی سەردەمی «تەلایی ئیمام» و وەزارەت و دەسەڵاتدارەتی خۆیانن. لە حاڵێکدا تەواوی قەیرانەکانی کۆمەڵگای ئێران هەر لە سەرەتای بەدەسەڵات گەیشتنی کۆماری ئیسلامیەوە، هەبوونی «ئیمام»، یاسای بنەڕەتی ئیسلامی، ڕێبەری و باڵادەستی لایەنە جیاوازەکانی ڕژیمە بە ڕەنگ و دروشمی جۆراوجۆرەوە. شۆڕشی ژینا بە وتنەوەی دروشمەکانی «ئیسلاح تەڵەب، ئوسولگەرا، چی تر تەواوە ماجەرا» و «مەرگ بۆ سیتەمگەر، چ شا بێت و چ ڕێبەر»، لە «ئیسلاح تەڵەب و ئوسولگەرا» و شاە پەرستان ،تێپەڕیوە و بە ئاراستەی سەرکەوتن و داهاتوویەکی ڕووندا هەنگاو دەنێت.

_ پرۆسەی سازکردنی ئاڵترناتیو لە سەر سەری شۆڕش و بە پشتیوانی ماڵی و میدیایی زلهێزە ئەمپریالیستەکان و بە بەشداری چەند «سلبریتی» و کەسایەتی دەسەڵات پەرەست و کوری شای پێشوو، تا ئێستا بە ئاکام نەگەیشتووە و دیاردەکان دەرخەری ئەوەن کە ئەو هەوڵانە بە ئاسانی بە ئاکام ناگات. هۆکارەکەشی ڕوونە، ژنان و لاوان و خەڵکی ستەم لێکراوی ئێران کە خاوەندارانی سەرەکی ئەو شۆڕشەن، ڕێگە نادەن کە لە هەستیارترین کاتی مێژوودا، چارەنوسیان لەلایەن کەسانێکەوە کە شایانی متمانە نین، دیاری بکرێت. ئەزموونی شۆڕشی شکست خواردووی ٥٧مان لەبەرچاوە و نایانەوێت شۆڕشی ئەمرۆش وەکوو ڕاپەرینی ٤٣ ساڵ لەوەپێشی بەسەر بێت و دەسکەوتەکانیان لەلایەن کەسانێکی خەڵك خەڵەتێن ، هەلپەرەست و کورسی پەرەست بە تاڵان ببرێت.

_ شۆڕشی «ژن، ژیان، ئازادی» تا بە ئەمرۆ دەسکەوتگەلێکی گەورەی هەبووە و سەرکەوتنی بەرچاوی لە نێوخۆ و دەرەوەی وڵات بۆ خۆی دەستەبەر کردووە. ئاراستەی هێزی بە قازانجی شۆڕش و بە زیانی دژەشۆڕشەکان گۆڕیوە. سەرکەوتن، پاشەکشە، هەوراز و نشێو، پشوودان و بەهێزکردن و لە کۆتاییدا دیاریکردنی چارەنوس لەگەڵ دوژمن، لە تایبەتمەندییەکانی هەر شۆڕشێکی جەماوەری و ئاڵوگۆڕپێک هێنەرە. لە پرۆسەی پێشرەوییەکانی شۆڕش و لە ئەزموون و هەڵەکان دا، ڕێبەری و بەرێوە بەرایەتی شۆڕش درووست دەبێت. بەڵام لە شۆڕشی «ژن،ژیان، ئازادی» لایەنێکی لاوازی تا ئێستا نە هاتنە مەیدانی چینی کرێکار و ناوەندە بە هێزە سنعەتیەکان، پرژووبڵاوی ڕێکخراو و هێزە کۆمۆنیستەکان و لایەنگرانی ڕاستەقینەی ئەو چینە و نەبوونی بەرنامەی دیاریکراوی هاوبەشی کۆمەڵایەتیە. چینی کرێکار و خەباتکارانی ئەو چینە، ئەزموونیان لە شۆڕشی ٥٧ وەرگرتووە و چاك دەزانن ئەگەر هێز، توانا و پۆتانسییەلی گۆڕانی شۆڕش بە ئاراستەی خزمەت کردن بە چینی چەوساوە نەبێت، چینی کرێکار دەبنە یەکەمین قوربانی ئەو شۆڕشە. ڕاپەڕینی بە ئاکام و دوارۆژ ڕوون و بە ئامانج گەیشتن، هەبوونی هوشیاری، ڕێکخستن و دامەزراوەی سەربەخۆ، ئەو دەرسە گرینگانەیە کە ئەبێ لە شۆڕشی ٥٧ی وەربگرین تاکوو ڕێگە بە دووبارەبوونەوەی ئەزموونێکی تاڵ نەدەین. لەگەڵ ڕووخانی کۆماری ئیسلامی نە تەنیا ئێران و ناوچەکە، بەڵکوو سەرانسەری جیهان هەست بە ئەمنیەت و ئارامی دەکات.

_ پەرەپێدان و بە هێزکردنی پەیوەندی ڕۆژانە و بەردەوامی شۆڕشی کوردستان لە گەڵ شۆڕشی سەرتاسەری ، لەگەڵ لایەنە چەپ ، پێشکەوتوخواز و ئینساندۆستەکانی نێو بزووتنەوەی سەرتاسەری لە ئێران و پێک هێنانی هاوخەباتی پتەو و پایدار لە گەڵیان هەم لە ڕوانگای ڕووخاندنی یەکجاری کۆماری ئیسلامی، هەم لە ڕوانگەی مافی دیاریکردنی چارەنووسی خەڵکی کوردستان ، هەم لە ڕوانگەی وەدیهاتنی دروشمی «ژن،ژیان،ئازادی» لە نانی شەو بۆ خەباتی خەڵکی کوردستان پێویست ترن و دەبی بەهێز و پتەوی کەین .

لاینگەران ، دڵسۆزان و خەباتکارانی کۆمەڵە و شۆڕشی «ژینا» ئەرکە هەنووکەیەکانی کۆمەڵە لە سەردەمی شۆڕشی ژینا بریتی دەبن لە :

١_ بەشداری چالاکانە لە سازماندان و ڕێکخستنی جەماوەری خەڵک لە دڵی شۆڕشی «ژن ، ژیان، ئازادی» بۆ ڕووخاندنی شۆڕشگێرانەی کۆماری ئیسلامی و بە دیهاتنی ئەو درووشمانە لە ئاستی کوردستان و سەراسەی ئێران و دەرەوەی وڵات.

٢_ هاوکاری بەکردەوە بۆ بە هێزکردن و ڕێکخستنی بەرەی چەپ و سوسیالیست لە کوردستان ، لە ناوخۆی وڵات، دەرەوی وڵات ، لەگەڵ لایەن و کەسایەتیە چەپ، رادیکال و شۆڕشگێرەکان.

٣_ هاوکاری چڕتر لەگەڵ هێزە سیاسیەکانی جێکەوتوو لە کوردستان لە سەر داوخوازی و پرنسیپی هاوبەش، سەرەرای بەرنامە، سیاست و ستراتێژی جیاواز ، بۆ بە هێزکردنی ریزی خەباتی جەماوەری لە ناوخۆ و دەرەوی وڵات دژ بە کۆماری ئیسلامی و ڕووخاندنی شۆڕشگێرانەی ئەو ڕژیمە.

٤_ هەوڵدانی هەرچی زیاتر بۆ ناساندن و جێ خستنی بەرنامەی کۆمەڵە بۆ دەسەڵاتداریەتی جەماوەری لە کوردستان ، وەک یاسای گشتی و ئاڵترناتیو لە بەرانبەر یاسای کۆنەپەرەستانەی کۆماری ئیسلامی بۆ ئێستا و لایەنە لیبرال و بۆرژوایەکان بۆ دوارۆژی کوردستان.

٥_ پیداکردنی پشتیوانی نێوخۆی ، ناوچەیی و نێودەوڵەتی بۆ بزوتنەوەی شۆڕشگێرانەی کوردستان و شۆڕشی « ژن، ژیان ، ئازادی « وەک بزوتنەوەیەکی سکۆلار و پێشکەوتووخوازی سەراسەی لە ئێران و ناوچەکە.

٦_ هەوڵدان بۆ پێکهێنانی ڕێکخراوە پیشییە جەماوەریەکان لە کوردستان بە بێ جیاوازی لە فکر ، ئەندیشە ، ئاین ، نەتەوە ، بیری حیزبی جیاواز ، لە سەر بنەمای هەڵبژاردن و ئالوگۆری دیمۆکراتیک بە دەنگی بەشداربوون لە دڵی شۆڕشی ژینا دا.

٧_ کاری پڕاوپڕ و لێبراوانە بۆ بەهێزکردنی ڕێکخراوی حیزبی لە شوێنی کار و ژیانی کرێکاران ، ژنان، زەحمەتکێشان ، زانکۆکان ، گەرەکە فەقیرنشینەکان ، دیهاتەکان ، لاوان و هەموو ئازادیخوازانی کوردستان.

٨_ پشتیوانی لە فەرهەنگی و سونەتی سکۆلار، موتەرەقی و سوسیالیستی لە کوردستان کە لە ٤٣ساڵی رابردوو کۆمەڵە رەواجدەر ، داهێنەر و پاڵپشتی بووە. هەر ڕووناکبیرێکی شۆڕشگێر، هەر نووسەرێکی ئازادیخواز، هەر هونەرمەند و گۆرانیبێژێکی خەڵکی ، هەر موسیقاژەنێکی پێشکەوتوو، کە هونەرەکەیان لە خزمەت بە پێشخستنی کۆمەڵگا و دژ بە کۆنەپەرەستی و دواکەوتوویی بێت، پێویستە کۆمەڵە بە پشتیوانی خۆی و خۆی کە ریز یا لە کەنار کۆمەڵەدا بەبینێتەوە.

جەماوەری ئازادیخوازی کوردستان! کۆمەڵە هەر ئەو هێزە کۆمۆنیست و شۆڕشگێرەی جارانە کە لە خاڵە وەرچەرخانە مێژوویەکاندا تاقی کراوەتەوە . هەڵوێستەکانی لە قۆناغی هەستیاردا متمانەی جەماوەری بە دەست هێناوە. نمونەکانی کەم نیین و لە بیرمان نەچونەتەوە.لە داهاتووشدا دیسانیش دەکەویەتە وەها قۆناغ گەلێکەوە. بەو پێشینەو بە عەقل و تەجروبە و زانستێك کە بەدەستی هێناوە، دڵنیام کە دەتوانێ سەربەرز و سەرکەوتوو لە ئەزموونی تاقیکردنەوە سەربەرزانە بێتە دەرێ. ئەگەر باس لە خالە گرێنگە مێژوویەکان دەکەین بۆ ئەوە نییە سەرینی ئارخایەنی لە بەن سەر بنێین. بەڵکوو بۆ ئەوەیە بیانکەین بە توێشووی ڕێگای بەرەو پێش چوونمان .لە هەمانکاتیشدا لە هەڵەکان ئەزموون وەرگرین و دووپاتیان نەکەینەوە. موتمانە بە کۆمەڵە بکەن . پاڵپشتی بن . دڵنیا بن لە داهاتوویش دا هەروا دەبێت و دەمێنێتەوە.

بژی کومەلە
بژی سوسیالیسم
سەرکەوتووبێت شۆڕشی ژن ، ژیان ، ئازادی
٢٦ی ڕێبەندانی ١٤٠١ی هەتاوی

***

مەرگی ژینا بۆتە هەوێنی شۆڕش

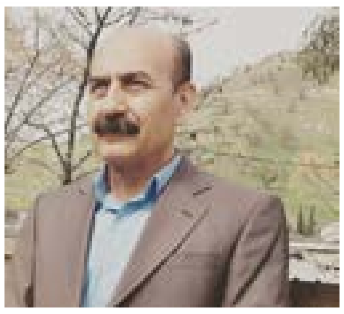

ن: سەعید ئەمانی

لە زۆر شوێنی دنیا گەلێکڕووداوی دڵتەزێن بوونەتە هۆکاریڕاپەڕین و شۆڕش و ڕووخاندنی دەسەڵاتە دیکتاتۆر و ملهورەکان، لەوانە و وەک نموونە سەرهەڵدانی شۆڕشەکانی ناسراو بە بەهاری عەرەبی، کە بەهۆی ئاگر لەخۆبەردانی لاوی بێکار «محەممەد بوعەزیز» لە وڵاتی تونێسەوە سەریهەڵدا و تەختی دەسەڵاتی چەندین دیکتاتۆر و زاڵم و زۆرداری وەک دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامی لە تونێس، میسر، لیبی و یەمەنی، ژێر و ژوور کرد. مەهسا ئەمینی(ژینا)، لە سەفەرێکی گەشتیاریدا لەگەڵ بنەماڵەکەی لە شاری سەقزی کوردستانەوە چوون بۆتارانی پێتەختی وڵات بۆ ئەوەی کەمێک بای باڵی بدات و وەک هەموو هاوتەمەنەکانی بەرلە دەستپێکردنەوەی دەرس و زانکۆ و خوێندن، پشوویەکی دابێت و بە دڵگەرمی پاشچەند ڕۆژی تر بگەڕێتەوە و درێژە بە خوێندن و ئیشە ئاساییەکانی ژیانی ڕۆژانەی بدات. بەڵام لە تارانی پێتەختی وڵاتەکەی بەرەوڕووی تاریک ئەندێشە مەئمور کراوەکانی گەشتی ئیرشاد دەبێتەوە و کاتێک دەبینن چاویان بەوە هەڵنایەت کچێکی مۆدێرنی شارستانی و جوان و بەژن زراڤ بوێرانە، کەمێک سەرپۆشەکەی ئەمرۆییانە بەسەردا داوە و وەک مرۆڤێکی شایی و متمانە بەخۆ، سەربەرز و گەردەن فەرازڕێدەکات، بیانووی پێدەگرن و دەیبەن بۆ بەشی ئیرشادی ئیدارە و لە ماوەی دەستبەسەر کرانیدا بەڕادەیەک ئەزیەت و ئەشکەنجەی جەستەیی و دەروونی ئەدرێت کە زۆری پێناچێت گیان لەدەست ئەدات.

ن: سەعید ئەمانی

باش بزانن!
لە وڵاتی من
ئەگەر قەقنەسی ژینایەک
دەسوتێنن
ژین کوژان و
مەرگ دۆستان
لە سووتووەکەی
بە ملیۆنان مەهسای دیکەم
باڵ دەگرن و
دێنە ئاسمانی تێکۆشان.

هەواڵی گیانبەخت کردنی ناجوامێرانە و مەزڵوومانەی ژینا بە دەستی گەشتی ئیرشادیڕژیمی کۆماری ئیسلامی، وەک بۆمب ئەتەقیتەوە و لە مەودایەکی کورتدا تەواوی کوردستان و ئێران و تەنانەت سەرتاسەری دنیاش دەتەنێتەوە. مەڕرسمی ئەسپەردە کردنی پەیکەری مەهسا ئەمینی، بوو بە شانۆی دەربڕینی قین و نەفرەت و بێزاری لە دەسەڵاتدارانی کۆنەپەرست و دژە ژنی کۆماری ئیسلامی و هەر لەوێدا چەخماخەیڕاپەڕین و ئاخێزێکی سەراسەریی لێدارا و لە مەودایەکی کورتدا چەند مانگرتنی گشتی سەرکەوتوانە و خۆپیشاندانی گەورەی سەرتاسەریی لە ئاستی کوردستان و ئێرانو تەنانەت بەشێکی زۆر لە وڵاتانی دنیای بە دوادا هات. بە کورتی ئەوڕووداوە، کۆمەڵگای کوردستان و ئێرانی بردۆتە قۆناغێکی نوێوە و ئامادەتری کردووە بۆ گۆڕانێکی بنەڕەتی تر لە گشت بوارە جۆراو جۆرەکاندا و لە وانە لە بواری هونەر و ئەدەبیاتدا. بواری ژێر و ژوور کردنی دەسەڵاتی ستەمگەرانی کۆنەپەرستیشی خۆش کردووە. خوێنی مەهسا بوو بە هەوێنێ گیرسانی گەلێک خۆپیشاندان و ڕاپەڕین و بەرەنگاربوونەوەی ئاڵوگۆڕ خوازانە، کەڕێبەریی و سەرکردایەتییەکەی لە لایەن ژنان و لاوان و بەتایبەت کچانێکەوە ئاڕاستە دەکرێ کە سرودی «ژن، ژیان، ئازادی»یان لەسەر زار و یان سەرپۆشەکانیان لەسەر داگرتەوە و ئاگریان داون و یان بەسەر دەستەوەڕایاندەوەشێنن و کردویانەتە ئاڵا و پەرچەمی بزوتنەوە و خەباتێکی گەرم و گوڕ و سەرتاسەریی ئەم قۆناغە. لە ئاکامی ئەمڕاپەڕین و نارەزایەتی دەربڕینانەدا گەلێک لە کچان و کوڕان و منداڵ و تازەلاوان چوونەڕیزی گیانبەختکردوانی ئەم ئاخێزە جەماوەری و شکۆدارەوە و هەرکامەو بەشبەحاڵی خۆی بووە بەڕەمز و هێمایەک. کاریگەری ئەم ئاخێزە مەزنەی دوای مەرگی ژینا ئەمینی و بۆ مەحکوومکردنی کوژرانی مەزڵومانەی لەسەر سلیبریتی و کەسایەتییە ناودارەکان بە گشت لایەنەکان و هەموو چین توێژەکانی کۆمەڵگاوە، بە شێوازێک بووە کە مرۆڤ کاتێک سەیری پەیجەکانیان دەکات لە تۆڕەکۆمەڵایەتییەکان، هەست بە قووڵایی و گەورەیی ئەو تەکان و شەکان و بومەلەرزیەی کە کۆمەڵگای کوردستان و ئێران و تەنانەت دنیاشی هەژاندووە، دەکەی. شاعیران، هونەرمەندان، نووسەران، گۆرانی بێژان و کەسایەتییە خاوەن هەڵوێستەکان، هەرکەسە و بە شێوازی خۆی هەوڵیداوە بۆ دژایەتی کردنی جەنایەتەکانیڕژیمی کۆماری ئیسلامی، کاردانەوەیەکی هەبێت. نارەزایەتی دەربڕین لەلایەن ئەو کەسانەوە لەم چەند دەیەی دواییدا بێ وێنە بووە و لە زۆربەی بوارەکاندا ئاڵوگۆڕی بەرچاوی دروست کردووە. لەوانە بەڕوونی هەست دەکرێت لە بواری هونەری و ئەدەبییەوە ئێستا ئێمە چووینەتە قۆناغێکی هاوچەرخی تایبەتی و شاهیدی سەرهەڵدانی شێوازێک لە هونەر و ئەدەبیاتین کە مۆرکی ئەم قۆناغەی پێوە دیارە. بەرهەم ناتوانێ بە ئیرادە یان بە داخوازی کەسێك بە شێوەیەکی کامل و سروشتی شکڵ بگرێت. ئەو لە قوڵایی هەستی شاعیر و هەنەرمەندەوە لە ساتەکانی هەڵچوون وگرژی و کردەوەیدا سەرچاوە دەگرێت و هەڵدەقوڵێ، دەبێ بابەتێکی تایبەت کە ناخی سمیوە هەژاندبێتی، وەک ئەو بەرهەمانەی کەڕووداوەکانی ئەم دواییە هەوێن و هاندەریان بووە. شێعریان هەر بەرهەمێکی تری ئەدەبی و هونەریی بەشێك لە ئەندێشە و عاتیفەی مرۆڤە کە بە شێوەی سەرشار و لە قاڵبێکی گونجاودا، کە بتوانێڕاگەیەنەر و شاهید و دەرخەری ڕووداو و ئەزموونەکان بێت، دەردەکەوێ. شاعیری خاوەن هەڵوێست و بەتوانا کاک فەرەیدون ئەرشەدی دەنووسێ:

خوێنەکەت نامرێ!
خوێنەکەت
تکایە سەر گمەی کۆتران،
بوو بە گڕ
ڕژایە نێو دڵی
خەباتی خیابان .
خوێنەکەت نامرێ،

دەبێتە مشتێکی گرمۆڵە،
دەبێتە هەوێنێک
بۆ قینی پیرۆز،
بۆ ئیرادەی تۆڵە .

****

لە شێعرێکی دیکەدا دەڵێ:

چ ناوێک شیاوی جوانیتە !؟

لە
ژینا
زیاتر،
چ ناوێک شیاوی جوانیتە !؟
شەقامیک نەماوە
بێ هاواری ناوت نەخرۆشێ .
درووشمێک نانووسرێ
کۆتری خوێنی تۆ لەڕەنگیا
نەگمێنێ .
لە کۆچت بەملاوە،
ئاسۆ
ئاوێتەی خەونێکی ئەرخەوانییە !

بەم پێیە بۆ شاعیرێکی ڕئالیست پەیوەندی شێعر و ئەدەبیات لەگەڵ ژیاندا پەیوەندییەکیڕاستەوخۆ و دەروونییە. شاعیر و هونەرمەند کەسێکە کە شێعر و بەرهەمەکەی تیکەڵ بە ژیانی کردووە و لەگەڵیدا ژیاوە و هەر لەوێوە سەرچاوەی گرتووە. شێعر و بەرهەمی هونەریی بە واتای جوانی ناسی، لە پەنا و پەسیودا ژیان بەسەر نابات بەڵکوو لە هەلومەرج و شوێنی کۆمەڵایەتی وەک ئێستا و بە تایبەتی تەئسیراتی تاکە کەسییەوە سەرهەڵدەدا. بەم واتایە، بە تایبەتی شێعر نووسینێکی لەڕووی ئارەزووەوە نییە. شێعر دابینکەری پێداویستییەکی گرینگی دەروونییە کە شاعیر و خوێنەر لەدەوری ئەزموونێك و تیشکێکی تایبەت کۆ دەکاتەوە. هونەر و ئەدەبیات وەکیەکێك لە قەوارەکانی وشیاریی کۆمەڵایەتی و بەشێك لەڕوبەنایەکی سیاسی کە زادەی وجودێکی کۆمەڵایەتییە دەور و نەخشێکی کارامە و کارای لەڕەوتی گەشەی کۆمەڵ و ئاڵوگۆڕکانیدا هەیە. هونەر و ئەدەبیاتی دواکەوتوانە لەڕێگای چەواشە کردنی جەماوەرەوەیارمەتیدەری تۆکمە و توندوتۆڵ کردنەوەی نەزمی کۆن و پەرەپێدان و بوژاندنەوەی پەیوەندی و مناسباتی کۆمەڵایەتی بەسەرچوو و دواکەوتووانەیە. لە حاڵێکدا کە هونەر و ئەدەبیاتی شۆڕشگێڕانە بۆ جەماوەری وشیار و شۆڕشگێڕی و وەخەبەر هاتووی خەڵك،ڕۆڵی چەکێکی بەهێز دەگێڕێ کە بەرلەوەی بواری هاتنە ئارای ئاڵوگۆڕ و شۆڕشڕەخسابێت، لەڕوانگەی بیر و بۆچوونەوە شۆڕش دەکاتە زەرورەتێکی حەیاتی و بەستێنیبۆ خۆش دەکات، و لە جەریانی شۆڕشدا خۆی دەبێتە بەشێکی پێویست و گرینگی بەرەی گشتی و هەمە لایەنەی. لە دەروونی هەموو کۆمەڵگا چینایەتییەکاندا، بەردەوام کێشە و ململانێ لە ئارادایە. دیارە هۆکاری ئەم کێشمەکێش و تێکهەڵچوونانەش بریتین لەوەی کەمینە خاوەن دەسەڵات و پلە و پایەکان بۆ پاراستنی ماف و بەرژەوەندییەکانیان دەیانەوێ هەلومەرجەکە پارێزراو بێ و هەر چەشنەئاڵوگۆڕێك، لەڕاستای دژ بە بەرژەوەندییەکانیان دەبینن. لە بەرانبەریشدا زۆرینەی بێ بەش و زۆرلێکراو بۆ ئەوەی ئاڵوگۆڕێك بەسەر ژیان و بەرێچوونیدا بێت، حەزی لە ئاڵوگۆڕە و بە پیریەوە دەچێت. بۆیە لەخۆڕا نییە لەم مەوە کورتەدا ئێمە شاهیدی ئەم قەبارەیە لە بەرهەمهاتنیشێعر و سرودی شۆڕشگێڕانە و ئاڵوگۆڕ خوازانەین، لەبەر ئەوەی کۆمەڵگا و سەردەمەکە خوازیاریەتی و وەریدەگرێت. نووسەران و هونەرمەندانیرئالیست و واقعگەرا خۆیان لە ڕێکەوت و تەسادوف بەدوور دەگرن و وەسفکردنی شتەکانی دەوروبەری خۆیان لەسەر ئەو بناغەیە بنیات دەنێن کە هەر دیاردەیەکی سروشتی و مێژوویی شوێنی خۆی لەنێو زەنجیرەیەکی بێ ئەژماری مەرج و هۆدا دەبینێتەوە. ڕئالیزم نواندنی ژیانە، بەو جۆرەی کە هەیە، بەڵامڕئالیزمیش دیاردەڕواڵەتییەکان و دیاردە لەڕووەکان لە جێگایڕاستەقینەیان دادەنێ. ئینگڵس دەڵێ: سەرکەوتنیڕئالیزم سەرکەوتنیڕاستییە بەسەر خەون و خەیاڵدا. هەر هونەر و ئەدەبیاتێك ئاوێنەی سەردەمی خۆیەتی. ساڵەکانی ئاخر و ئۆخری سەدەی هەژدە، پێویستییەکی مێژوویی بوو بۆ وەلاتانی سوننەتەکانی ڕێبازی کلاسیك، کە نۆینەری ئەشرافییەت و نیزامی ئاغا و دەرەبەگایەتی بوو. بۆیە ئەدەبیاتی ئەم قۆناغەش لە وڵاتی ئێمە دەکرێ ببێتە خاوەنی ئەو تایبەتمەندیە. بە واتایەکی تر لە قۆناغی شۆڕشی گەلانی ئێراندارەوتی هونەر و ئەدەبیاتی ئازادیخوازانە، پێشڕەو و کرێکاریی لەسەرەتای ساڵی ٥٧ وە بە شێوەیەکی هەستپێکراو سەری هەڵدا و سەرەتاکانی بەڕوونی دەرکەوت. بەڵام زۆر زوو کۆماری ئیسلامی بەری پێدەگرێ و سەرکوتی دەکات. ڕووداوێک کە کەم و زۆر تا ئێستاش بەردەوام بووە. لەدوای شۆڕشی ساڵی ٥٧ وە کە فەزاکە هاوشێوەی ئێستا ئاڵوگۆڕی بەسەردا هاتبوو لەپاڵ هەر میتینگ و کۆبوونەوەیەکدا، هەوڵێکی بەرین بۆ پێشکەشکردنی هونەر و ئەدەبیاتێکی شۆڕشگێڕانە و ڕزگاریخوازانە و پێشکەوتنخوازانە و ڕوو لە زەحمەتکیشان دەدرا. ئەم هەوڵانە دوو ڕێبازی تێدا دەبیندرا کەیەکێکیان بەڕوونی دیار بوو ئەدەبیاتێکی بە تەواویی کلاسێکیی کۆن وناسیونالیستی بوو، کە برەوی باش و بەرچاویشی بوو. لەناو ئەو بزووتنەوە بەرینە جەماوەریەدا و ئەوی دیکەیان ئەدەبیاتێکی تازەتر و بە تەواوی جیاواز لەگەڵ ئەوی دیکەدا بوو، وە دەیەویست پەرەپێدەری شیوەیەکی تر لە ئەدەبیات بێت. ئەم دوو ڕەوتە هەر لە پاییزی ساڵی ٥٧ وە دەبیندران، ئەگەر شێعرێکی سەر بەڕەوتی پیشوو بخوێندرایەتەوە حەتمەن لەپاڵیدا شێعرێکی ڕێکاریی و زەحمەتکیشی دەخوێندراوە. شێعرەکانی قانع، ئەوانەی وا لە پەیوەندلەگەڵ هەلومەرجی ژیانی خەڵکی کرێکار و زەحمەتکێشدا بوون، کرانە سروود و لەماوەی چەند مانگدا بەڕادەی ٤٠-٥٠ ساڵیڕابردووی خوێندرانەوە و کەوتنە سەر زاران. لەم قۆناغەشدا دەبێ هەوڵ بدرێت شاعیران و هونەرمەندان، پەرە پێدەری هونەر و ئەدەبیاتێک بن کە وڵامدەرەوەی ویست و داخوازییەکانی خەڵکیڕاپەڕیو و بزوتنەوەیەک بێت کە سەرتاسەری وڵاتی داگرتووە و تینوێتی خوازیارانی بیستنی شێعر و سرود و بابەتی پەیوەست بە داخوازی و ئامانج و ئارمانی بزوتنەوەکە بشکێنێ. ئەو سەردەمێش وەک ئەم قۆناغە، بەهۆی لە ئارادا بوونی بزووتنەوەیەکی زیندوو و بەهێزی جەماوەریی و درێژەی ئەم بزووتنەوەیە و حزووریڕەوتێکی چەپ و کۆمۆنیستی بەهێز لە کوردستاندا، ئەم گەرایشە گەشەی سەند و هەڵیدا و هەرچی دەهات پتر خۆی لەڕەوتەکانی تری پێش خۆی دوور دەخستەوە و توانی وەڵامی بەشێك لە نیازەکانی ئەو بزووتنەوەیە بداتەوە. واتە خودی بزووتنەوەکەش کاردانەوەی لەسەری بوو. وەرگێڕانی سروودی ئەنترناسیونالْ لە نیاز و کاردانەوەی بزووتنەوەکەوە سەریهەڵدا و سروودییەکی ئەیاریش هەربەم شێوەیە. وە بەرەبەرە بەمجۆرە لە مەودای ١٠- ١٥ ساڵی دوای شۆڕشی ٥٧ وە ئەدەبیاتێك بە ناوەرۆکی کرێکاریی و زەحمەتکێشییەوە و بە ئیدیعای کرێکاریی و زەحمەتکێشی بوونەوە شکڵی گرت. دەبینین لەم سەردەمەشدا سرودەکەی شەروین حاجی پور دەبێتە وێردی سەرزاران و بە واتایەک سرودێکی دیکەی ئەنترناسیونالْ. ئێستا و لەم قۆناغەدا سەرنج بدەین دەبینین ئەم ئاخێزە گشتی، سەتاسەری و لێبراوانەیە، بەڕادەیەک گاریگەری لەسەر چێن و توێژە جۆراوجۆرەکانی کۆمەڵگا دانەوە کە ئیزنمان پێئەدات بڵێین بەرە بەرە خەریکە، دوای ماوەیەک وێستان و هێور بوونەوەی بەرهەمهاتنی هونەر و ئەدەبیات بە ناوەرۆکی بەرگری،ڕاپەڕینخوازانە و شۆڕشگێڕانەوە، شاهیدی زیندو بوونەوە و گەشەکردنی جۆرێک لە هونەر و ئەدەبیاتین کە تێم و ناوەرۆکەکەی، لەگەڵ ئەوەی تایبەتمەندی سەردەمەکەی خۆی پێوەیە، بەتەواوەتی ئازادی و یەکسانیخوزانە و شۆڕشگێڕانەیە. کەمتر وێنەکێش، شاعیر، نووسەر، هونەرمەند و یان گورانی بێژێکی خاوەن هەڵوێست شک دەبەی هەوڵی نەدابێ بەرهەمێکی نوێ و شۆڕشگێرانە بەرهەمبهێنێ. ئەمە زۆر جێگای خۆشحاڵی و هیوا بەخشە. با بە هەوڵی هەمولایەکمان گەشەی زیاتری پێبدەین

***

پێشــــڕەو	کومیتەی ناوەندی کۆمەڵە	دەبیرخانەی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران	نوێنەرایەتی کۆمەڵە لە کوردستانی عێراق	تەلەفزیۆنی فەزایی کۆمەڵە	رادیوکان:
ئۆرگــانی کومیتەی ناوەندی کۆمــەڵە	Add: Sulimania_Zrguez	C.D.C.R.I	Add: Sulimania-Rzgary	Yahsat 1A	بەرنامەی رادیۆکانی دەنگی شۆڕشی ئێران ارادیو کۆمەڵە) و دەنگی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران
(ڕێکخراوی کوردستانی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران)	Tel: 009647701567854 009647710259353	BOX 70445	Tel: 3300657 - 3300561	Freq: 12072 Mhz	لە سەر سەتەلایتی یاه ست بەدوای تەواوبوونی پەخشی بەرنامەکانی تەلەفزیۆنی کۆمەڵە بڵاودەبنەوە.
ئێدیتۆر: ئیبراهیم عەلیزادە	E-mail: Peshraw@komalah.org	10725	نوێنەرایەتی کۆمەڵە لە دەرەوەی وڵات	Position: 52.5° Est	
	Web: http://www.komalah.org/	Stockholm_Sweden	Tel/Fax: +46-18-46 84 93	Pol: Vertical	
		Tel/Fax: 4608868054	E-mail: komala@cpiran.org	Sym: 27500	
		E-mail: cpi@cpiran.org		Fec: 7/8	
		Web: www.cpiran.org		Web: http://www.tvkomala.com/	

پێشڕەو

دەورەی دووەهەم- ژمارە ٤٢٥-نیوەی یەکەمی خاکەلێوە ١٤٠٢-مارس ٢٠٢٣

پەیامی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە بە بۆنەی هەشتی مارس ڕۆژی جیهانی ژن

ئەم پەیامە ڕۆژی ٨ی مارس لە تلویزیون و میدیاکانی تەسویری کۆمەڵە لە لایەن هاوڕێ سروە ناسری ئەندامی کومیتەی ناوەندی کۆمەڵە پێشکەش کرا.

ئازیزان، سڵاوێکی گەرمتان پێشکەش

٨ی مارس ڕۆژی جیهانی ژن لە ئێوە و لە هەموو مرۆڤێکی ئازادیخواز و بەرابەری تەڵەبپیرۆز بێت. ئەمساڵ لە بارودۆخێکدا ڕێوڕەسەمەکانی ڕۆژی جیهانی ژن بەڕێوە دەبەین کە لەئێران شۆڕشی (ژن، ژیان، ئازادی) لە ئارادایە. شۆڕشێك کە چەخماخەکەی لە کوردستانی خۆڕاگروە لێدرا و بە خێرایی هەمووئێرانی داگرت و دەنگدانەوەکەی سنورەکانیشی تێپەرکرد. لەمرۆژەدا نزیک بە ٦ مانگ بەسەر شۆڕشی "ژینا"دا تێدەپەڕێت،شۆڕشێک بە کاریگەرییەکی قووڵی سیاسی، کۆمەڵایەتی و خەباتکارانە لە نێوخۆی ئێران ولە ئاستیجیهاندا.پەیامی ئەم شۆڕشە نە تەنیا بە کۆمەڵگای ئێران، بەڵکوو بە هەموو جیهان گەیشتۆە و سەرنجیڕای گشتی مرۆڤایەتییەکسانیخوازی بەرەولای خۆیڕاکێشاوە و کۆماری ئیسلامی وەکڕژیمێکیدژەژن، داوەتەبەر زەبری نفرەت و بێزاری لە سەرتاسەری جیهان.ئەم شۆڕشە ژنی ئەو وڵاتەی گەیاندە بانترین ئاستی سیاسەت و جێگە و پێگەی کۆمەڵایەتی و نیشانیدا کە ژن نەتەنیازەعیفە و ڕەگەزی دووهەمنییە، بەڵکوو بەتوانا وبوێر و فیداکارە وزیاترینشایستەیی هەیە بۆ بەڕێوەبردنی دنیایەکی دوور لە شەڕو کوشتار و پڕ لە ئاشتی،مرۆڤدۆستی و خۆشەویستی.

ئەم شۆڕشە تەنانەت سیاسەت دارێژەران و سیاسەتوانانی دەستێڕاستی کۆمەڵگای لەئاستی دنیادا ناچار کرد کە یان پشتیوانییەکیرواڵەتی و دەغەڵکارانەی لێبکەن و یانلە ئاستیدا بێدەنگ بن.هێزی بزوێنەر و پاڵنەری ئەو شۆڕشەی ئێستا، بریتین لەو ژن و لاوە پڕشوور و بوێرانەی کە بە هیچشتێک بێجگە لەڕوخانی فاشیزمی مەزهەبی زاڵ بەسەر ئێراندا،ڕازی نابن. لە شۆڕشی "ژینا"دا گەلێک جەستە فیداکارانە پەڕ پەڕ بوون، بەڵام بەچۆکدا نەهاتن.هەر بۆیە ئەم شۆڕشە کاریگەریی قووڵی لەسەر هەموو بێبەشان و چەوساوە وستەملێکراوانی کۆمەڵگای ئێران دانا.هەر بۆیە نەفرەتی قووڵی کۆماری ئیسلامی لە کچانی شۆڕشگێڕ وایکرد کە بکەوێتەتوڵە کردنەوە و تەمبێ کردنیان. بەپێیدواییەن هەواڵەکان کەمتر شارێکی ئێران هەیە کە تێیدا مەدرەسەکانیکچان نەکەوتبێتنە بەر هێرشی تیرۆریستیو جینایەتکارانەی ژاراویکردن.هەرئێستا بە هەزاران منداڵ و کچیتازەلاو لە نەخۆشخانەکان و یان لەماڵەکانیاندالەژێر چاوەدیری پزیشکیدان. گومان لەوەدانیە کە ڕێکخستنی جینایەتێکی لەم چەشنە تەنیالە توانایی سپا و بەسیج و دام و دەزگا ئەمنییەتییەکانی ڕژیمدایە. ئەمەیە کاردانەوەی ڕژیم بەرانبەر بە شۆڕشی ڕزگاریبەخشی ژینا.ئەم شۆڕشە توێژەکانی بۆرژوازی ئێرانیشی، چ لە حکومەتی پێشوو و چ لە دەسەڵاتی ئێستا وچ لە پەڕاوێزی ئەواندالە نێوخۆ و دەرەوەی وڵات، بە ئاشکرا خستە دژایەتی و یانپشتیوانییەکی شەرمنانە. ئەمرۆکە لەو شاپەرەستەکانەوە بگرە کە بە شۆڕشی ١٣٥٧ لە دەسەڵات کەوتن، تابەرەی "ئیسلاح خوازانی حکومەتی"، هەموویان لە هاوپەیمانییەکی ڕانەگەیاندراوداکەوتوونەتە خۆ تا کەشتیڕوو لە نوقمبوونی کۆماری ئیسلامی بە پشتیوانیئیمپریالیستەکان بگەیەننەکەنارێکی ئەمن و خۆیان بە بێ ئەوەی ناوەرۆکیستەمکارانە و چەوسێنەرانەی ئەو ڕێژیمە بگۆڕن، جێگەی بگرنەوە بەڵام لە بەرەی شۆڕشدا و لەسەر شەقام و لە گۆڕەپانی کردەوە و ڕوبەڕووبوونەوەیڕۆژانەدا، نە بۆنێک لە سازش و نە دەنگێکی تەسلیم بوون لە بەرانبەر قاتڵان و بکوژانی٤٣ ساڵیڕابردوی خەڵکی ئێران و دەسەڵاتدارانی کۆنەپەرەستیئێستا، نابیسرێت.

٨ی مارسی ئەمساڵڕۆژێکە کە دوای ٤٤ ساڵجارێکی تر بزوتنەوەییەکسانیخوازانەی ژنان و پیاوانی ئازادیخواز بە ٨ی مارسی ساڵی ١٣٥٧ی دوایڕوخانیئیستبدادی سەڵتەنەتی، بە ئامادەبوونی بەرین و ملیۆنی ژنان لەسەر شەقامەکانی ئێران لەتاران دەبەستێتەوە. ئەوکات و ڕێک لەمڕۆژەدا بوو کە ژنانییەکسانیخواز مەترسیڕژیمی تازەبە دەسەڵات گەیشتویان هەست پێدەکرد وبزوتنەوەکەیان گەیشتە لوتکە. «خومەینی» وەک دامەزرێنەر و ڕێبەری سیاسی-مەزهەبیی نیزامی تازە بە دەسەڵاتگەیشتووی ئیسلامی، ترسی خۆی لە بزوتنەوەی ژنان نە شاردەوە وبە پشت بەستن بەیاسا و ڕێسای دینی دەستووری سەرکوتکردنی ژنان و شاردنەوەیانی لەژێر حیجاب و پۆششی ئیسلامیدا، کە ئامرازی سەرکوت وسوکایەتی و بێ مافی ژنە، دەرکرد.ئێرانی ژێر حاکمییەتی کۆماری ئیسلامی وەک نموونەی بەرچاوی حکومەتی دینی و پشتیوانینیزامی چینایەتی سەرمایەداریی، لە هەمان سەرەتای بە دەسەڵات گەیشتنیڕژیمی ئیسلامییەوە،یەکێکلە پایە سەرەکییەکانی مانەوەی خۆی لەسەر زەوتکردنی مافە ئینسانی و سەرەتاییەکانیژنان دامەزراند.

ئەمڕژیمە وەک نوێنەری بەڕبەڕیەتی نیزامی سەرمایەداریی دوو باسکی مەزهەب وپیاوسالاریی بە هەموو هێزەوە لەدژی ژنان بەکارهێناوبێ بەزەییانەترین شێوازی توندوتیژی و سوکایەتی لە دژی ژنان لەڕژیمی ئیسلامیدا بوونبەیاسا.هاوسەرگیری لە تەمەنی منداڵیدا، پەرەدان بە لەشفرۆسی لەژێر ناوی سیغە، لێخۆشبوونییاسایی سەبارەتبە کوشتنی ژنان بە بیانووی ناموسی، بێبەشکردنی ژنان لە مافی سەرپەرشتیکردنی منداڵ،زەوتکرانی مافی دادوەری و قەزاوەت لە ژنان، زەوتکرانی مافی سەفەرکردن بەبێئیزنی پیاوان و بەیاسایی بوونی مافی دوو ژن لەبەرانبەریەک پیاودا، تەنیا بەشێکن لەیاساکانی دەژ بە ژن لەڕژیمی ئیسلامیدا. بەڵام بە بەرینایی ئاستی وەحشیگەری و سەرکوتی کۆماری ئیسلامی دژبە ژنان، خۆڕاگریو نەبەردی ژنان لەناو کۆمەڵگا و لە شوێنی کار و بنەماڵەدا،یەکێک بووە لەتایبەتمەندییە درەوشاوەکانی خەباتیشۆڕشگێرانەی ئەم ٤ دەیەی دوایی ژنانی ئێران. خەباتێک کە لەمڕۆدا ئاڵاهەڵگری شۆڕشی نوێی" ژن، ژیان، ئازادی"یە، نە تەنیا لە ئێران،بەڵکوو لە ناوچەکە و جیهاندا، مژدەبەخشی داهاتویەکیگەشە بۆ سەرجەممرۆڤایەتی.

٨ی مارسی ٢٠٢٣ بە پشت بەستن بە شۆڕشی" ژینا" و کاریگەرییە جیهانییەکانی، دەتوانێتلە هەمانکتدا ڕۆژی بەرزتر کردنەوەی ئاڵای خەبات دژ بە نایەکسانی جنسییەتیلەسەرتاسەری دنیادا بێت. هەروەها ڕۆژێکی وەرەبەخش بێت بۆ ژنانی گیرۆدەی دەستی تالیبان لە ئەفغانستانو وڵاتانیڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و قارەی ئافریقا، کە پڕە لە فەرهەنگی مەزهەبی، پیاوسالاریی ودژی ژن.پیاوانی ئازادی خواز و بەرابەری تەڵەب، دەتوانن و پێویستە دەست لەناو دەستییەک، لەدژیفەرهەنگ و یاسای دژی ژن و پیاوسالار، لەدژی شەڕ و بونیادگەرایی مەزهەبی و لەدژیئاپارتایدی جنسییەتی، بۆ دیفاع لە شۆڕشی ئێران تا گەیشتن بە مافەکانیان درێژە بە خەباتێکیشێلگیرانە بدەن.لە ٨ی مارسی ئەمساڵ ڕۆژی جیهانی ژندا، پێویستەشەقام و مەیدانی شارەکان لە ئاستی دنیاو لەژێر کاریگەری ئەم شۆڕشەی ئێستادا لە ئێران کەڕەنگ و بۆنێکی ژنانەتریبەخۆیەوە گرتۆوەبکەنە گۆڕەپانی خەبات و ناڕەزایەتی دەربڕین. لەمڕۆژەدا پێویستە ئەڕتەشی ملیۆنی ژنان و پیاوانی کرێکار،ئینسانە ئازادیخواز وبەرابەری تەڵەبەکان، کۆمۆنیست و سۆسیالیستەکان بەهاوپشتی و هاوخەباتی و پتەوکردنی هەرچی زیاتری ڕیزەکانیان،دەنگی ناڕەزایەتی خۆیان لەدژی نیزامی پڕ لە هەڵاواردنی سەرمایەداریی و لەسەرویانەوە شەڕی کۆنەپەرستانە و ئیمپریالیستیی لە ئۆکراینو کوشتاری خەڵکی بێدیفاعومافخوازی ئێران،بەرز بکەنەوە و مژدەدەری دنیایەکیبەدوور لە شەڕ و کوشتار و ستەموسەرکوت، واتا دنیای سۆسیالیزم بن کەڕزگاری ژن تێیدایەکێک لە پێش مەرجەکانیڕزگار بوونی گۆمەڵگایە.ئەمە تەنیا ئاواتێکی شیرینی دورەدەست نییە بەڵکوو پێشمەرجەکانی وەدیهاتنی لەدونیای ئەمڕۆدا فەراهەم بووە. ئیمە دڵنیاین ژنانی ستەملێکراوی ئێران کە لەمدەورەیەدا پێشەنگایەتی دەکەن، ئەو ئامانجانەبەدی دەهێنن.

جارێکی تر ٨ مارس ڕۆژی جیهانی ژنتان لێ پیرۆز بێت.

کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە
٨ی مارسی ٢٠٢٣
١٧ی ڕەشەمەی ١٤٠١

***

دیفاع لە ژینگە داکۆکی لە مافە سەرەتاییەکانی ئینسانە

چەند ڕۆژ زیاتری نەماوە بۆ سیزدەبەدەر. ڕۆژی سیزدەی مانگی خاکەلێوە لەو ڕۆژە بەهاریانەیە کە زۆربەی خەڵک لە کوردستان و سەرتاسەری ئێران، بەیانی زوو دەچنە دەرەوەی شارەکان و دەڕێژنە داوێنی کێو و سارا. لەگەڵ ئەوەشدا لە ڕۆژەکانی پشوی نەورۆزیدا تا گەیشتن بە سیزدەبەدەریش هیچ دەرفەتێک بۆ ئارام گرتن و سەیران لە ناخی سروشت دا لەکیس نادەن. لە بارودۆخێکدا کە کۆماری ئیسلامی بە ڕشتنی خوێنی ئازیزانمان، دەیەوێ کەشێکی پڕ لە غەم و پەژارە بەسەر کۆمەڵدا بسەپێنێ، لە بارودۆخێکدا کە ئەم ڕژیمە لەگەڵ هەرشتێک کە بۆنێکی لە شادی و شور و نشاتی لێبێت دوژمنایەتی دەکات، ئەم جۆرە دەرفەتانە بۆ شکاندنی فەزایەک کە کۆماری ئیسلامی هەوڵ ئەدات لەم کۆمەڵگایەدا نیهادینەی بکات، گەلێک گرنگ و حەیاتیە.

بەڵام ئەگەر ئەم تەفریحاتە سالم و حەیاتیە و چێژ وەرگرتن لە سروشتی جوان بە بەجێ هێشتنی زبڵ و پاشەڕۆیەکی زۆر، لق و پۆی شکاو و سوتاوی دارەکان، بە ڕاو کردنی ئەو باڵندانەی کە لەگەڵ ئێمەدا لە بەهرەمەند بوون لە ئیمکاناتی سروشت هاوبەشن و هیتر کۆتایی بێت، کەوایە لە ڕاستیدا لەبەر سەیرانێکی کورت ماوەی خۆمان بە کردەوە دەستمان داوەتە وێران کردنی سروشت.

لە سالانێک لەوە پێشەوە، کوردستان بەردەوام شوێنی خەڵکێک بووە کە دانیشتوانەکەی بە دەست دانە داهێنان و خەباتێکی جەماوەری و پێشڕەو، لە هەوڵدا بوون کە ژیان بۆ خۆیان دادپەروەرانە تر و ژینگەش ئینسانی تر بکەن. حەرەکات و ئیبتیکاراتی جەماوەری و پێشکەوتوانەی ئەم چەند ساڵەی دوایی، نیشانەی ئاڵوگۆڕی دەروونی و قوڵ بووە لەم کۆمەڵگایەدا، کە جێگای ڕێز و پێزانینە.

خاوێن کردنەوەی ئاواییەکان و گەڕەکی شارەکان لە زبل و خاشاک لە لایەن خەڵکی خۆبەخشەوە، بۆتە حەرەکەتێکی سیمبولیک دژبە سیگار و قلیان کێشان و ئاگر دانیان لە شوێنە گشتیەکان، شکاندنی تفنگ و قەفەسەکان و ڕزگار کردنی باڵندەکان، کەمپەین دژبە ڕاو کردن و توندوتیژی لەدژی گیانداران، هەوڵدانی بە کۆمەڵ بۆ کوژاندنەوەی ئاگری دارستانەکان و هیتر لە زومرەی ئەو ئیبتیکارانە بوون کە لە کوردستان بەرە بەرە بونەتە فەرهەنگی زاڵ لەم کۆمەڵگایەدا.

بەڵام ئاستی ئیبتیکاراتی جەماوەری و جێگای قەدردانی تەنیا بە پاراستنی ژینگە بەرتەسک نەبۆتەوە. لە دەورەی بڵاو بوونەوەی پەتای کورۆنادا ژمارەیەکی زۆر لە لاوانی بەرپرس و تێکۆشەر قۆڵیان هەڵماڵی و بە ئیمکاناتێکی کەم کە لەبەر دەستیاندا بوو، بە شێوەیەکی ڕێکخراو، دەستیان دایە خزمەت کردنی خەڵکی نیازمەند. لە کاتی ڕوودانی کارەساتە سروشتیەکاندا ئەم جۆرە ئیبتیکاراتە بە خێرایی دەکەونەکار و ڕۆحیەی هاوپشتی لە نێو خەڵک لە کۆمەڵدا بە هێز دەکەن. هاوخەمی مامۆستایان و قوتابیان لەگەڵ شاگردە نەخۆشەکان لە مەریوان و دیواندەرە، کەمپەینی پشتیوانی لە منداڵانی شین ئاوا کە لە قوتابخانە نا ئەمنەکاندا لە ئاگردا سوتان، تەنیا چەند نمونەیەکن لەم حەرەکەت و ئیبتیکاراتە پێشکەوتوانەیە. دیفاع لەم ئیبتیکاراتە، کردنیان بە ڕەوتێکی جیدی و بەهێزی کۆمەڵایەتی، ئەرکێکی ئینسانی و شۆڕشگێڕانەیە.

ئێمە لە کوردستان تێکۆشەرانێکی وەک شەریف باجوەر و هاوڕێ گیانبەختە کردوەکانیمان هەبووە، کە بە شێوەگەلی نوێی خەبات بۆ دیفاع لە مافەکانی مرۆڤ، داکۆکی لە زیندانیانی سیاسی و بومەلەرزە لێدراوان، لە ئەوین و خۆشەویستی بێ سنوریان بۆ پاراستنی ژینگە، کە لە کۆتایشدا گیانی خۆیان فیدا کرد، تا دارەکان و گیانداران بە زیندویی بمێننەوە.

بەڵام بەداخەوە ئەمە هەموو داستانەکە نییە. حکومەتی داگیرکەری کۆماری ئیسلامی و بەشی ناوشیار و نا بەرپرسی خەڵک دەست ئەدەنە وێران کردنی ژینگە. حکومەتی ئیسلامی بە ئاگردانی دارستانەکان، دانانی مین لە ناوچە سنوریەکان، سەرمایە گوزاری نەکردن لە ژێربینای پاڵاوتنی ئاوی ئاوەڕۆکان، سیاسەتی کۆنەپەرستانە بۆ پاراستنی سەرچاوەی سروشتی، لێدانی بیر و کەڵک وەرگرتنی نا بەرپرسانە و کارناسی نەکراو لە سەرچاوەی سروشتیدا، جادە سازی نیزامی، بە هەژار هێشتنەوەی خەڵک، گورزی قورسی لە ژینگە داوە لە کوردستان.

بەشی نابەرپرس بە ڕاو کردنی بێ بەرنامە، ئاگردانی دارەکان، پیس کردنی ژینگە بە تایبەت لە کاتی پشوەکانی نەورۆزدا، ڕشتنی زبڵ و پاشەڕۆ بۆنەتە هۆکاری سەدەمە لێدانی زۆر لە ئاژەڵەکان، باڵندەکان و نا ئەمن کردنی سەیرانگاکان. لە سەرودەمی سێزدەبەدەر و لە سەیرانە بەهاریەکاندا، دیفاع لە ژینگە لە هەموو کاتێکی تر پێویست و زەروری ترە. ژینگەیەکی سالم مەرجێکی حەیاتیە بۆ بوونی کۆمەڵ و خەڵکێکی سالم.

ئێمە دیفاع لە سەرجەم ڕێکخراو و ناوەندە مەدەنیەکانی لایەنگری پاراستنی ژینگە دەکەین و هاودەنگ لەگەڵ ئەوان خەڵکی کوردستان بۆ دیفاع لە ژینگە و خاوێن ڕاگرتنی سەیرانگاکان بانگەواز دەکەین.

ئێمە لە بەرانبەر مندالانولاوان یکۆمەڵولە بەرانبەرنەوەیداهاتودا بەرپرسینتا ژینگەیەکی سالموخاوێنیانبدەینە دەست.

***

ئامادە کردنی مەنشووری داخوازییە لانیکەمەکانی خەڵکی کوردستان وەک پێویستییەک!

شۆڕسی ژینا بە دروشمی سەرەکی" ژن، ژیان، ئازادی" شوور و شەوقی بە جەماوەریملیۆنی کرێکاران و زەحمەتکێشان، خەڵکی کوردستان، بەلوچستان، کەمینە نەتەوەیی ومەزهەبیەکان، ژنان، لاوان، هاوڕەگەز خوازان وڕەوتە سیاسی و کۆمەڵایەتیەکان بەخشیوە، تاداخوازییە لانیکەم و بنەڕەتی و ستراتیژیکەکان جارێکی تر پێناسە و ئامادە بکەن. نوێترینهەوڵ لەم بوارەدا لەبەرواری ٢٥ی مانگیرێبەندانی ١٤٠١ بڵاو کرایەوە، «مەنشووری داخوازییەلانیکەمەکانیرێکخراوە سەربەخۆ سنفی و مەدەنییەکانی ئێران"ەکە لەلایەن ناوەند و تەشەکولەسەربەخۆکانی نێوخۆی وڵاتەوە ئامادە کراوە. ئەم مەنشوورە کۆمەڵێک داخوازی گرنگ لەخۆ دەگرێت کە خەڵکیکوردستان هاوڕێ لەگەڵ لاوان، ژنان و کرێکاران لە سەرتاسەری ئێران ساڵانێکەلەپێناو دەستەبەربوونیان لە بوارە جۆراوجۆرەکانی تێکۆشانی سیاسی و چینایەتیدا خەباتیان کردووە. بەڵام ئەمسەنەدە بە گشت گرنگی و شیاوی داکۆکی لێکردنی، لە باری داخوازییە لانیکەمەکانی خەڵکیکوردستانەوە کەموکووڕی هەیە. خەڵکی کوردستان ٤٤ ساڵە بۆ سڕینەوەی ستەمی نەتەوایەتیو هەڵاواردن و دەستەبەرکردنی ئازادی و مافە بنەڕەتییەکانیان لەگەڵ کۆماری ئیسلامیدستەویەخە بوون و قوربانیان داوە. لە هەمان ساڵەکانی سەرەتای هاتنە سەرکاریرژیمی ئیسلامی، خەڵکی کوردستان داخوازییە لانیکەمەکانی لەلایەن هەیئەتی نوێنەرایەتی خەڵکی کوردەوە، کە کۆمەڵەیەکێک لە ئەندامە هەڵسوڕاوەکانی بوو، لە چوارچێوەی مەنشوورێکی ٢٦ مادەییدا ئامادە کرا. لەو کاتەدا کۆمەڵەوێڕای بەرنامە حیزبییەکان و سەنەدی مافە بنەڕەتییەکانی خەڵکی زەحمەتکێشی کوردستان،هەڵسوڕاوانە لە ئامادەکردنی سەنەدی سەرەکی هەیئەتی نوێنەرایەتی خەڵکی کورددا بەشداریکرد. ئەم مەنشوورە لە لایەن خەڵکی کوردستانەوە بە شێوەیەکی بەرین پشتیوانی لێکرا. بەڵامرژیمی کۆماری ئیسلامی نە تەنیا قەبووڵی نەکرد بەڵکوو وڵامی خەڵکی کوردستانی بەلەشکر کێشی و کوشتار دایەوە.ئێستا کە" مەنشووری داخوازییە لانیکەمەکانی تەشەکولە سەربەخۆ سنفی و مەدەنییەکانیئێران" ئامادە کراوە، جێگای خۆیەتی لەپاڵ ئەوەدا مەنشووری لانیکەمی داخوازییەکانی خەڵکیکوردستانیش بەرۆژ بکرێتەوە و بخرێتەوە بەردەمڕای گشتی. کۆمەڵە لە درێژە هەڵوێستی بەرپرسانە و شۆڕشگێڕانەیڕابردودا، ئامادەکردن و دەقیق کردنەوەی داخوازییە لانیکەمەکانی خەڵکی کوردستان لەم بارودۆخەنوێیەدا بە پێویست و لەڕاستای بەرژەوەندی خەڵک و شۆڕشی ئێستادا دەبینێ و شێلگیرانە پشتیوانی لەو هەوڵانەدەکات کە لەم بوارەدادەدرێن.ئەزموونی شۆڕشی ساڵی ١٣٥٧ دژبەرژیمی سەڵتەنەتی و ئەزموونی هەموو شۆڕشەشکستخواردووەکانی ئەم چەند دەیەیڕابردوو ئەوەمان فێر دەکات کەرەد کردنەوە و نەویستنیرژیم و نیزامێکی سیاسی بە تەنیا، بەس نیە. پێویستە هێڵە سەرەکییەکانی ویست و داخوازییەکان وبەرنامەیرژیمی جێگرەوەش لە پێشدا بە وردی و بەڕوونی خرابێتە بەردەمڕای گشتی وسەرەنجام لە جەریانی خەباتدا بۆڕوخاندنی کۆماری ئیسلامیڕەش نووسییاسای بنەڕەتیداهاتووی ئێران ئامادە بکرێت. لە دنیای ئەمڕۆدا پێبەند بوون بە مەنشوورە سیاسی، کۆمەڵایەتی،ژینگەیی،ڕاگەیاندن و دامەزراندن مەرجی سەرەکی دێموکراتیزە کردنی کۆمەڵگا و بەشداریخەڵک لە دیاریکردنی چارەنووسی خۆیدایە. بوون و قەبوڵکردنی مەنشوورە دێموکراتیک ویەکسانیخوازەکان فاکتەرێکی گرنگە بۆ بردنە ژێرچاوەدیری قسە و کرداری ئەمڕۆی ئەو هێز وڕەوتانەی خۆیان لە بەدەستەوە گرتنی دەسەڵات خۆشکردووە لە ئێران و پێوانەیڕاستەقینەشبۆ داوەریکردن سەبارەت بە کردارەکانیان ئەدات بە دەستەوە. ئێمەش بەش بە حاڵی خۆمان هەڵسوڕاوان و پسپۆڕان لەم بوارەدا بانگەواز دەکەین تا مەنشووری لانیکەمی ویست و داخوازییەکانی خەڵکی کوردستان هاوتەریب لەگەڵ ناوەرۆکیپێشڕەو، پێشکەوتنخواز، وەحدەت تەڵەبانە و سەرتاسەریی" شۆڕشی ژینا" ئامادە و بەڕۆژبکەنەوە. دیارە کۆمەڵە لەمڕێگایەدا هەرچەشنە هاوکارییەکی لەڕاستای ئامادەکردنی وەها سەنەدێکدا لەدەست بێتدرێغی ناکات.

***

Workers of all countries, unite!

PESHRAW

No: 425- March 2023

www.komalah.org

Fortnightly paper of the central committee of Komalah

مێژووی ئیستبداد و سەرکوت لەساڵی ١٣٥٧ەوە دەست پێناکات

گۆیا مێژو بوونەوەرێکی بێ ئازارە کە هەرکەس دەتوانێ بەپێی بەرژەوەندی و مەسڵەحەتی ئەمڕۆی خۆی لە هەر کاتێکدا بێتیاری پێبکات و وێنایەکی نارۆونی لێ بەدەستەوە بدات. لەمڕۆدا دوو دەستە لە ئەکتەرانی گۆڕەپانی سیاسەت لە ئێران زیاتر لە هەررەوتێکی تر لە هەوڵدان مێژووی هاوچەرخی ئەم وڵاتە بەپێی بەرژەوەندیەکانی ئەمڕۆیان چەواشە و ئاوەژوو بکەنەوە. سەڵتەنەت تەڵەبە توندڕەوەکان لە سەرودەمی ٤٤مین ساڵی شۆڕشی ساڵی ١٣٥٧، ساڵیڕوخانی حکوومەتی پاشایەتی و دەستپێکی دامەزرانی کۆماری ئیسلامی، سەردەمی سەڵتەنەتی پەهلەوییەکان ئاوەژوو بکەنەوە و پیرۆزی بکەن و دەستپێکی ئیستبداد و دواکەوتویی بگێڕنەوە بۆ دوای ساڵی ١٣٥٧ و ڕوخانیرژیمی پاشایەتی. بەڵام ئەوڕاستیانەی کە بوونە هۆکاریڕاپەڕینی ملیۆنی خەڵک، بوونە هۆی نارەزایەتی بەرین و مانگرتنی سەرتاسەری، پێچەوانەکەی دەسەلمێنن. سەرەڕای گەشە و بە ر ە و پێشچو و نێکی کە لەسەردەمی پەهلەویەکانداروویدا و تەنیا تایبەت بە ئێرانیش نەبوو، گەشەی ئابووری لەگەڵ ئیستبدادی تاکەکەسی، لەگەڵ کۆنترۆڵی ساواک بەسەر گیان و ماڵی خەڵکدا، وێرای قووڵتر بوونەوەی کەلێنی نێوان هەژاری و سەروەت، گەندەڵی لەرادەبەدەری دەربار و تاڵانکردنی سەروەتی گشتیشی لەگەدا بوو. ئازادی بەیان و ئازادی حیزب و ڕێکخراوە بوونی نەبوو. ڕاگەیەنەرەکان لە کۆنترۆڵی ساواکدا بوون و بەسەدان نووسەر و مامۆستای زانکۆ و بە هەران نەیاری سیاسی لە زیندانەکاندا ئەشکەنجە و هێندێک جار ئێعدام دەکران. بەهۆی کەلێنی چینایەتی و هەڵاواردنی سیستماتیک لە ناوچەکانی وەک کوردستان و بەلوچستان، هەژارییەکی لەرادەبەدەر بەسەر ژیانی خەڵکی ئەو ناوچانەدا سەپێندرابوو. لەسەر وەها بەستێنێک بوو کە خەڵکی ئێران لەدژیرژیمی شا ڕاپەڕین و ڕوخاندیان. لەگەڵ ها تنە سە ر کا ر ی ڕ ژ یمی کۆماری ئیسلامی، کارەساتی قورستر بەسەر بەشێکی بەرین لە کۆمەڵگەدا هات. هەژاری و سەرکوت بەرینتر بۆوە. شەڕی ئێران و عێراق، شەڕی حکومەتی ئیسلامی لەدژی خەڵکی کوردستان و کوشتنی بەکۆمەڵی زیندانیانی سیاسی لە دەیەی ٦٠ دا، سەرکوتیان گەیاندە ئاستێکی تر. هەڵاواردنی سیستماتیک لەدژی ژنان و کەمینە نەتەوایەتی و مەزهەبییەکان، دەژمنایەتی لەگەڵ زانست و زانیاری و پەرەدان بە خوڕافە و نەزانی، بوون بە سیاسەتیڕەسمی دەسەڵاتدارانی ئیسلامی. لە وەها هەلومەرجێکدا بوو کە پاشماوەکانی سەڵتەنەتیروخاو، کەڵکیان لە بارودۆخی خراپی خەڵک وەرگرت و حکومەتی پەهلەوییان وەک خزمەتکار و ڕزگاریدەری خەڵک ناساند.

بەڵام واقعییەت ئەوەیە کە سەرەڕای شەڕی تەبلیغاتی نێوان ئەم دوو هێزە کۆنەپەرستە، گەلێک خاڵی هاوبەش و وێکچوو لە نێوان دوو ڕژێمی سەڵتەنەتی و ئیسلامیدا بوونی هەیە. سەڵتەنەت و دەزگای دین هەردوکیان هۆکاری سەرەکی بوون لە دروست بوونی بارودۆخی خراپ و نابەسامانی ژیان و بەرێچوونی ئێستای بەشی هەرەزۆری خەڵک، هاتنە ئارانیزامێکی ئیستبدادی بێ سنوور و پێشێل بوونی مافە سەرەتاییەکانی تاکەکەسی، سیاسی و کۆمەڵایەتی ئینسانەکان لە کۆمەڵگای ئێراندا.

مێژووی زیندوو و هاوچەرخی ئێران ناکرێت بە هیچڕادەیەک لە تەبلیغات و پاساوی درۆینە ئاوەژوو بکرێتەوە. دەربار و دەزگایرۆحانییەت هۆکارە سەرەکیەکانی ئیستبداد، دواکەوتویی و لەناوچوونی کۆمەڵگای ئێران و ئێش و ئازارەکانی خەڵکن. شەڕی ئەم دوو هێزە هیچ پەیوەندییەکی بە قازانج و بەرژەوەندی خەڵکەوە نییە. بۆ پێکهێنانی کۆمەڵگایەکی ئازاد، بەرابەر، پێشکەوتوو و پڕ لە خۆش بژێوی، پێویستە دەستی ئەم دوو هێزە کۆنەپەرستە لە سەر ژیان و چارەنووسی خەڵک کورت بکرێتەوە.

***

دواستون

یادی٣٥مین ساڵەی بۆمبارانی شیمیائی هەڵەبجە و گیانبەختکردنی هاوڕێیانی گوردانی شوان

٢٥ی مانگی ڕەشەممە ساڵیادی بۆمبارانی شیمائی شاری هەلبجەیە. ٣٥ ساڵ لەوە پێش، لە کاتێکدا کە کۆمەڵانی ستەملێکراوی خەڵکی کوردستان چاوەڕێی هاتنی بەهار و گوڵ و سەوزەڵانی و شنەی بای بەهارییان دەکرد، لە کاتێکدا دەشتی جوان و سەرسەوزی شارەزوور بەرگی ڕەنگاوڕەنگی لەبەر کردبوو و ئامێزی پر لە بۆن و بەرامەی بۆ نەورۆز و ساڵی تازە ئاواڵە کردبوو و لە کاتێکدا باڵندەکان بۆ پێشوازی لە وەرزی بەهار ئاوازی خۆشەویستییان دەخوێند، لە کاتێکدا کە جەماوەری زوڵملێکراوی کوردستان دوای تێپەڕکردنیمێژوویەکی پڕ لە ڕەنج و ئازار و لە دەستدانی ئازیزان و خۆشەویستانیان، خۆیان بۆ پێشوازیی لە بەهار ئامادە دەکرد، لە ڕۆژانێکدا کە گەنجان و تازەلاوانی هەڵەبجە بۆ دەربڕینی هەستی عەشق و خۆشەویستی بەرانبەر بەیەکتر لە دەشت و کێوی ڕەنگینی شارەزووردا خۆیان دەڕازاندەوە و سرودی ئازادییان دەوت و تۆوی هیوا بە داوڕۆژی روون لە دڵیاندا چەکەرەی دەبەست، لە ئاوا ڕۆژێکدا بوو کە ڕق و قینی ئەژدیهای حکومەتی بەعس و دیکتاتۆرە خوێن ڕێژەکەی، بۆ لەناوبردنی بەهار و گوڵ، شادی و خۆشی، مرۆڤ و پەلەوەر، ئاسمانی شینی هەڵەبجەی بۆ هەمیشە ژاراوی کرد و گوڵاڵە سوورەکانی دەشتی شارەزووری بۆ هەمیشە ژاکاند و باڵندەکانی لە خوێندن خست و گریانی منداڵانی ساوای بۆ هەمیشە لە گەرویاندا قەتیس کرد.

لە ئاوا ڕۆژێکدا بوو کە دوو حکومەتی بەعس و ئیسلامی لە درێژەی شەڕی کۆنەپەرستانەی خۆیاندا هەڵەبجەیان کرد بە گۆڕەپانی شەڕی دژی ئینسانی خۆیان و زیاتر لە ٥ هەزار ژن و پیاو و پیر و لاوی ئەم ناوچەیەیان بە گازی ژاراوی، قەتڵی عام کرد و بەو چەشنەیەکێك لە دزێوترین کردەوەکانی مێژووی پڕ لە سەرکوت و جەنایەتی خۆیان تۆمارکرد. ڕەنج و ئازاری خەڵکی شاری هەڵبجە هەر بە لەدەستدانی ئازیزانیان کۆتایی پێنەهات، بەڵکوو ئاسەواری گازی شیمائی گۆاستراوەتەوە بۆ نەوەکانی داهاتوو و مناڵانینەوەی نوێش بە دەستییەوە دەناڵێنن. ئەم جینایەتە سامناکە بە بەرچاوی زلهێزەکانی جیهانی سەرمایەدارییەوە بەرێوە چوو، ئەوان کە خۆیان هەموو کەرەسەی بەرهەمهێنانی گازی شیمیائیان خستبووە بەردەستی حکومەتی بەعسی عێراق، خۆیان لەم کارەساتە گێل کرد و تەنانەت تا ئێستاش دانیان بە هاوبەشیی خۆیان لە خولْقاندنی ئەو جینایەتەدا نەناوە. لە ٣٥مین ساڵیادی ئەم جینایەتەدا،یادی قوربانیانی بێدیفاع دەکەینەوە و نەفرەت دەکەین لە تاوانبارانی ئەم جینایەتە کارەساتبارە.

کارەساتی هەڵەبجە لە هەمان کاتدا بۆ کۆمەڵەش ڕووداوێکی دڵتەزێن بوو. لەو ڕووداوەدا ٦٨ کادر و پێشمەرگە و تێکۆشەری ماندوویی نەناسی ناو ریزەکانی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی ئێران لە گوردانی شوان، کەوتنە ناو مەیدانی شەڕ و لە کاتیکدا کە کەوتبونەبەر گازی شیمیایی، لە شە ڕێکی نابەرابەر و دەستەویەخەدا لە گەڵ هیزەکانی ڕژیم خوینیان تێکەڵاو بە خوێنی ٥ هەزار مرۆڤی بێ تاوانی شاری هەڵەبجە و دەڤەری شارەزوور بوو.

بۆ ئێمە باشترین ڕێزگرتن لە ئازیزانی گوردانی شوان و هەموو ئەو خۆشەویستانەی لە پێناوی ژیانێکی ئاسوودە و پڕ لە سەربەستی بۆ مرۆڤایەتی گیانیان لە دەستدا، خەبات و نەسرەوتن تا بەدەستهێنانی سەرکەوتنە. ئەمەش تەنیا بە وەفاداربوون بەو ئامانج و ڕێبازە دەکرێت کە سەرجەم تێکۆشەرانی ریزەکانی کۆمەڵە و حیزبی کۆمۆنیستی ئێران، گیانیان لە پێناویدا بەختکرد. لە ٣٥مین ساڵیادی گیانبەختکردنی پێشمەرگەکانی گوردانی شواندا، رێز لە یاد و بیرەوەری ئەو ئازیزانە دەگرین و هە زاران سڵاو و درود دە نێرین بۆ ئەندامانی بنەماڵە خۆڕاگر و سەربەرزە کانیان.

***